

ÚJ

könyvpiac

Az olvasók és a könyvszakma lapja

www.ujkonyvpiac.hu

Az
ATHENAEUM KIADÓ
új sikerkönyve
már kapható!

Interjú Pataki Éva íróval lapunk 30. oldalán

nka
Nemzeti Kulturális Alap

A Mezőgazda Kiadó karácsonyi ajánlata

Bolti ár:
3900 Ft

A december 17-ig beérkező megrendeléseket tudjuk karácsonyi kiszállásra teljesíteni!

Megrendelhető a kereskedelmi részleg **ÚJ címén:**
1097 Budapest, Gubacsi út 30. Telefon: +36-20 939-29-09
Email: kereskedelem@mezogazdakiado.hu

www.mezogazdakiado.hu

**MEZŐGAZDA
KIADÓ**

A **CORVINA** és a **RÓZSAVÖLGYI** ÚJDONSÁGAI

A nagy francia író remekműve most először Magyarországon
3490 Ft

Az **Így szerettek ók** című irodalmi szerelmeskönyvek szerzőjének legújabb kötete 33 példányos értékű emberi sorsról.
4500 Ft

Konyhaszótár
**ALEXANDRE DUMAS
SZAKÁCSKÖNYVE**

Történetek híres zeneszerzőkről, gyerekeknek
1990 Ft

A „régizene-mozgalom” története és elméleti háttere
1990 Ft

Üdvözlét az Olvasónak!

Cyerekkoromban félttem a Mikulástól. Egészen pontosan annak vállalati változatától. Apám egy kazángyárban dolgozott, ahol minden évben megtartották a mikulásünnepséget. Egy hatalmas hodályba, talán az ebédlőbe kellett menni, elvesztünk a térben. Ültünk, gyerekek a rozoga székeken, és vártuk, mikor szólít ki a Mikulás. Már aki várta, én rettegetem tőle. Valahogy túl hangos volt, túlságosan is szellemes, félttem, hogy valami olyasmit mond nekem, rólam, amitől menten elszégyellem magam. Hiába szólított ki, meg sem moccantam. A nővérem ment ki az ajándékomért. A Mikulás-napi rémületet a Karácsony öröme oszlatta el. A világtalasz, az értelmező kéziszótár, a *Földrajzi nevek etimológiai szótára*, *Az állatok világa*, a Monet-album, az a sok könyv, amit ilyenkor kaptam. Ezek nélkül a könyvek nélkül talán egészen más ember lennék, egészen más érdeklődéssel. Az idei karácsonyi könyvvásár is tele elsőrangú könyvekkel. Elég Gyarmati Fanni naplójára gondolni. Jó érzés tudni, mennyi karácsonyfa alatt ott lesz.

ÚJ KÖNYVPIAC

A Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesületének tagja.

Felelős kiadó: Lafferton Kálmán
Felelős szerkesztő: Darvasi Ferenc

Kiadja: Lafferton és Társa Kft.

Szerkesztőség:

1043 Budapest, Bocskai u. 26.
Tel.: 210-9933, 210-9934, Fax: 210-9935
E-mail: ujkonyvpiac@ujkonyvpiac.hu
www.ujkonyvpiac.hu

HU ISSN 1215-5551

A tartalomról

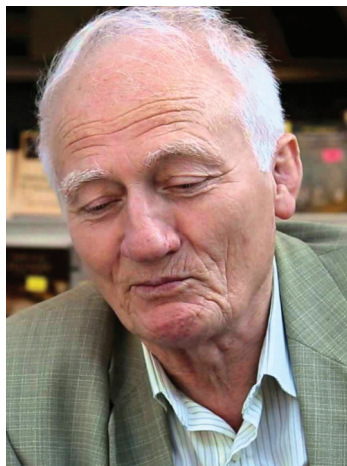
4 Ferencz Győző irodalomtörténész-szel Bán Magda beszélget **Egy modern nő a 20. századból**

Azért írta, hogy, mint mondta, „megmaradjon, ami Radnóti Miklóssal történt.” De nem az utókornak, hanem nekik maguknak, öregkorukra, hogy vissza tudják keresni.

6 Oláh János íróval Szepesi Dóra beszélget **Cseppkő világ**

Olyan, gyerekkoromban hallott, két-három mondatos történeteket elevenítettem meg, amelyektől húsz-harminc év után se tudtam szabadulni. Ezeket próbáltam meg kiegészíteni elbeszélés-technikai eszközökkel.

12 Bíró-Balogh Tamás irodalomtörténésszel Darvasi Ferenc beszélget **Homályban hagyott terepek**

Kosztolányi mind az életét, mind az életművét az egyik legtudatosabban alakító író volt. Sőt, még a saját utóéletét is igyekezett formálni – előre.

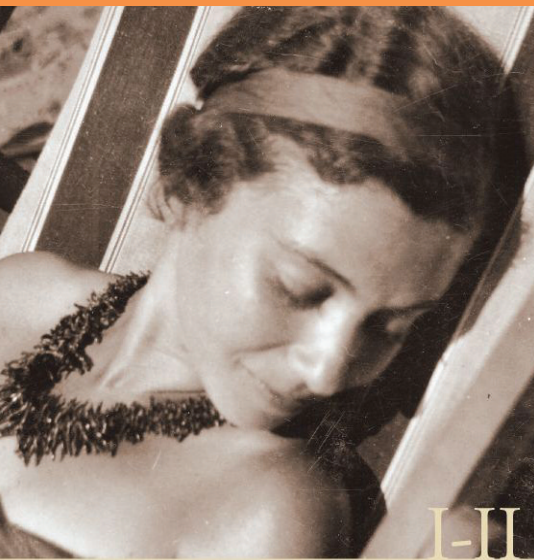

18 Tudósítás a 33. Isztambuli Könyvvásárról

30 Pataki Éva íróval Koncz Tamás beszélget **Rálátás az életünkre**

Ebben a könyvben leginkább az érdekelt, hogy a különböző családi szerepek hogyan vannak jelen egyszerre, az ember hogyan lehet egy személyben gyerek, anya és nagymama.

RADNÓTI MIKLÓSNÉ
GYARMATI FANNI

Napló

1935-1946

Jarra
Kiadó

Egy modern nő a 20. századból

Ferencz Győző irodalomtörténésszel
Gyarmati Fanni naplójáról Bán Magda beszélget

Az idei karácsonyi könyvvásár talán legjobban várt műve Radnóti Miklósné Gyarmati Fanni naplója, mely 1935-től 1946-ig ível, és két kötetben számol be egy megrendítő évtizedről. Gyakorta felmerül naplók esetén, hogy jogunk van-e elolvasni egy másik ember legbelsőbb gondolatairól, cselekedeteiről valló írást. Legutóbb Móricz naplóival ismerkedhettünk meg, és a „pőre” Móricz sokat változtatott a róla őrzött sematizálódó képen. De ha jól tudom, itt nem erről van szó.

Radnóti Miklósné naplójának egyik különlegessége, hogy amennyiben létezik olyan napló, amelyet nem az utókor nyilvánosságának írtak, ez ilyen. Vagy nagyon közel áll hozzá. Semmiképpen nem irodalmi napló. Azért írta, hogy, mint mondta, „megmaradjon, ami Radnóti Miklóssal történt.” De nem az utókornak, hanem nekik maguknak, öregkorukra, hogy vissza tudják keresni. Nem így alakult. A naplót gyorsírással írta, főleg eleinte késő este, elalvás előtt. Épp csak összefoglalta, kikkel találkozott aznap, milyen családi vagy irodalmi, esetleg politikai esemény történt, és ha egyáltalán kommentálta az eseményeket, igen röviden.

Ahogy az évek múltak, persze egyre több lett a reflexió, főleg Radnóti munkaszolgálatai alatt. De a mondatok nem kiérlelt gondolatok, csiszolt stílusban, hanem a gondolkodás folyamatát követik, ami nemcsak érdekessé, frissé, hanem hitelessé

is teszi a naplót. A gyorsírást aztán az 1970-es és 1980-as években legépelte. Az ezerkétszáz oldalas gépiratot helyenként át is javította, de már maga a gépelés is szerkesztésnek fogható fel. Hogy ekkor már gondolt-e arra, hogy egyszer megjelenhet, nem tudni. De voltak részek, amelyeket többször is legépelte. 2010-ben pedig megbízott egy kitűnő gyorsírót, hogy a gyorsírással írt naplót vesse egybe a gépirattal, nem hagyott-e ki valamit. Ezt már azért tette, hogy a halála utáni kiadást előkészítse.

Végigkövethetem a Radnóti-monográfia készítését, amikor váratlan kanyarokkal jutottál hozzá Gyarmati Fanni szekrényéből levelekhez, dokumentumokhoz, ahogy megnyílt és bizalmába avatott. Akkor már szó volt a naplóról (hiszen akkorra már elszánta magát a publikálásra) és a Te szerepedről is?

A levelekről lehetett tudni, jelentek meg részletek itt-ott. A naplóról legszűkebb környezetében is csak néhány ember tudott, bár nem titkolta. 2003-ban magától értetődő természetességgel mondta, hogy naplót vezetett házas éve alatt. Ha nem olvashatom el Radnóti leveleit és az ő naplóját, nem tudtam volna megírni a könyvem. Miután a könyv elkészült, egy fél éven át a naplón dolgoztunk, olvastuk a szöveget és feloldotta a szereplők kilétét, megjegyzéseket fűzött a leírt történetekhez. Ez is már a kiadás előkészítése volt.

A naplórást fél évvel a házasságkötésük előtt határozták el közösen, tehát Radnóti tudott róla. De nem olvasta. Ez honnan tudható?

Erre nagyon egyszerű a válasz. Radnóti nem tudott gyorsítani.

Minden Radnóti-életrajz beszél a kikerestelkedésről, a katolikus hit választásáról. Az identitás kialakulásáról is személyesen vall a naplóról?

A napló nem elemez lelki folyamatokat. Csak leírja a felkészülést, a megkeresztelkedést, találkozásait Sík Sándorral, Slachta Margittal, Stadler Friedával. Ezekből a bejegyzésekből az derül ki, hogy nagyon szeretett volna hinni. Mélyen átélte, ami ekkor történt vele, kapaszkodott a katolicizmusba, de az is kiderül, hogy mindvégig kívül maradt, kételyeit nem tudta eloszlatni. Ugyanez a helyzet a zsidósághoz való viszonyával. Ott sem elemzi, miért nem érzi úgy, hogy köze lenne a zsidó valláshoz, a zsidósághoz, mint kulturális közösséghez. De az események és a többnyire tömören megfogalmazott véleménye összeadódik, és mivel mondatain átüt a személyisége, végül plasztikusan jelenik meg alakja.

Egy másik életrajzban, Vas István *Mért vijjog a saskeselyű* című memoárjában is feltűnik a fiatal pár. Az ő kamaszkorban kezdődő kapcsolatuk sem volt konfliktusmentes az együtt töltött csaknem két évtized folyamán. Most erről is értesülhetünk, végre nem a kétes pletykák nyomán?

Szeretnék látni egy konfliktusmentes párok kapcsolatát. A naplóban valóban szó esik közös életük sokféle konfliktusáról, ez csak azokat fogja meglepni, akik a legendákat valóságnak hiszik, és nem hiszik el, hogy szükségtelen idealizálni valóságos embereket. Radnóti Miklósné dolgozó nő volt, afféle ügyvezetőként vezette apja gyorsíróiskoláját már huszoneves korában. Törődött a testével, sportolt, tornázott, szeretett napozni. A naplóban feltárul életmódja, egy házasság minden problémájával. Ennek része a szexualitás, ennek része például Radnóti viszonya Beck Judit festőművésszel. Fájdalmas történet ez, és nagyon tanulságos, hogyan kezelte. Úgy, hogy Radnóti végül megmaradt mellette.

Radnóti Miklósné rendkívül őszinte és nyílt a naplóban. Egy fiatal értelmiségi nő portréja, életregénye tárul fel előttünk. Közöttünk pedig évtizedekig egy zárkózott asszonyként, a férje életművének szigorú felügyelőjeként jelent meg. Te hogy értelmezted ezt a változást? Ahogy a férje meghalt, a naplórás befejeződik, és egy másik élet kezdődik?

Nem hiszem, hogy tudom a pontos választ. Bizonyos, hogy alig elviselhető veszteség érte, férje halála traumatizálta. A trauma érzelmi válasz egy megrendítő tapasztalatra, amely kizökkenti az embert valós idejéből, éppen ezért szavai sincsenek rá. Erős leegyszerűsítéssel azt mondhatjuk, ez történt vele is, poszttraumatikus stresszként is leírható az elzárkózása. Vagy szerette volna a saját életét élni.

A naplóban valóban szó esik közös életük sokféle konfliktusáról, ez csak azokat fogja meglepni, akik a legendákat valóságnak hiszik, és nem hiszik el, hogy szükségtelen idealizálni valóságos embereket.

Cseppkő világ

Oláh János íróval Szepesi Dóra beszélget

Irodalmi pályája 1969-ben az *Elérhetetlen föld* című versantológiával indult. A rendszerváltás előtt nem tartozott a támogatott írók közé. Oláh János József Attila-díjas költő, író, szerkesztő, 1994 óta a Magyar Napló főszerkesztője, és a Magyar Napló Kiadó vezetője. Nemrégiben jelent meg két könyve, a *Közel* című regényének átdolgozott kiadása, és összegyűjtött versei, *Belső tükör* címmel.

Találomra kinyitottam a verseskötetét, és a *Zsibvásárnál* nyílt ki. Lehetne ez az ars poeticája is? A matrjoska babáról eszembe jutott, amire ön is céloz, hogy miféle alakok között, milyen történelmi korszakokban élünk, de ugyanúgy gondolhatunk saját személyiségrétegeinkre, korszakainkra.

hogy közelíthető és ismerhető meg bizonyos fokig. A *Száműzött történetek* – 2011-ben megjelent novelláskönyvem – fülszövegében le is írtam, hogy írás közben szinte restaurátornak éreztem magamat. Olyan, gyerekkoromban hallott, két-három mondatos történeteket elevenítettem meg, amelyektől húsz-harminc év után se tudtam szabadulni. Ezeket próbáltam meg kiegészíteni elbeszélés-technikai eszközökkel, mint ahogy egy freskót restaurál valaki. Amikor egy fül meg három lábujj látszik a falon, ki kell a művet egészíteni, teljes színében kibontakoztatni.

A *Közel*ben egy gyermek eszmélkedése tárul fel szubjektív elemekkel. A rekonstrukciós technikában vannak buktatók is, nyilván az ember nem emlékszik arra, hogy 25 évvel azelőtt azok a homokszemek valóban úgy rendeződtek el, vagy milyen formája volt a golyónyomoknak a falon... De ha nem írom le, akkor meg nem lehet végigkövetni a történetet. A *Közel* című regényben alapvetően arra törekedtem, hogy hiteles legyen az ábrázolt világ. Át is kellett írnom, amikor úgy döntöttünk, hogy újra megjelentetjük; rájöttem, hogy a kezdeti viszontagságok hagytak benne csonkaságot meg túlírtaságot. Sokáig gondolkodtam rajta, hogy hozzáfogjak-e, mert a könyv megszületése óta negyven év telt el.

Számomra az volt fontos, hogy megmentsek a közösségi emlékezetből olyan összefüggéseket, képeket, élményeket, amelyek, ha én nem írom meg őket, feledésbe merülnek. Természetesen az egyéniség a vizsgálóeszköz, amivel mindez megközelíthető. Az érdekelt, hogy ez a világ hogyan látszik az egyéniség érzékszervein keresztül,

Egyszer úgy fogalmazott, hogy írásai szerkezete a cseppkőbarlangra hasonlít.

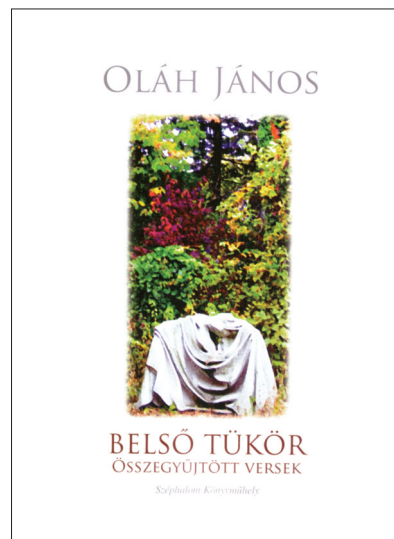
Le-lecseppen egy motívum, és nem foglalkozom vele, de aztán lassan rakódnak rá az újabb impulzusok. Ez abból adódik, hogy nem vagyok profi író, engem nem fizetnek azért, hogy írjak. Akit fizetnek, egy év alatt megír egy könyvet, kap újra pénzt, újra ír, átlép egy könyvet, és belekezd egy újba. Az én műveim nem így születtek, hanem mint a cseppkövek.

Az összegyűjtött versek 56 év termése. Ezt is átdolgozta?

Az első fejezet, amely az *Elérhetetlen föld* címet viseli, önálló kötetként nem jelent meg annak idején, nem adták ki. Vannak benne olyan darabok, amiket átírtam, vannak, amelyek érintetlenül maradtak. A második kötet, a *Fordulópont*, így ahogy van, megjelent a Szépirodalminál, apró változtatások vannak benne. A *Jel* ugyancsak megjelent a Szépirodalminál. A *Nagyítófényt* válogatott kötetként publikáltam a rendszerváltozáskor, a feleségem, Mezey Katalin által alapított Széphalom Könyvműhelynél. A *Por és hamu* megjelent a Magyar Naplónál 11 éve, ebben se nagyon változtattam. A *Belső tükör* utolsó két fejezete, a *Kötéltánc* és *Miért a semmiért?*, az azóta megjelent verseimből áll.

Tózsér Árpád idéz egy verséből a hátsó borítón, és azt írja: „Néhány sor, s mennyi finom, rejtett mélység, titok, utalás, kérdés. A rímeknek, a ritmusnak, a zenének itt hirtelen nagy szerep jut, s ez élet veszi a radikális halál-nézőpontúságnak.” Radikális a „halál-nézőpontúsága”?

Hetven fölött már mindenki számít rá, hogy az élet nem tart örökké. A mai társadalom „keep smiling” életszemlélete óriási hazugságon alapul, akár mennyire „keep smiling” valaki, tudomásul kell vennie, hogy a halál az élet része. Jó, ha ez a tudat az öntudatlan biológiai rétegeknél feljebb kerül, tehát tudatosodik. A kötetem végén elég sok vers foglalkozik ezzel a kérdéssel is.

Humor, fekete humor, játékosság is jellemzi. A *Szemfényvesztés* epigrammatikusan fogalmazza meg világlátását: „A leghosszabb élet is / csak egy töredéke az egésznek, / de már a legrövidebben is / ott van az egész.” A prózájában pedig tetten, hogy érzéki és bonyolult, szinte megfoghatatlan pszichológiai folyamatok pontos leírását kapjuk.

Öntudatregény, így mondanám, vagy pontosabban az öntudatra ébredés regénye, nem önéletrajzi könyv, ahogy többen mondták. Proust hatását szokták említeni. Az az igazság, hogy Gyergyai Albert fordította Proustot, és ő is a somogyi mondatfűzéseket alkalmazta, még az esszéiben is ilyen mondathangsúly eltolódások vannak. Inkább ez érintett meg. A szülőföld hangszúlyai. Akkoriban a francia új regény is divatba jött, amelyben nagyon fontos a részletek leírása. Egészében semmit sem akartam utánozni. Hatott rám Dylan Thomas prózája, *Az író arcképe kölyökkutya korából*, és a *Páfránydomb* című verse. Arról ír például, hogy 30 évesen számot kell vetni az addigiakkal. Úgy éreztem, ebben van valami, mert az ember még éppen nem veszítette el azokat az érzékelési impulzusokat, amik gyerekkorában érték. Gondoltam, ha most nem írom le, akkor soha többet nem tudom. Így fogtam hozzá.

De nem voltam egészen normális, az is biztos, mert hát épp ésszel nem lehetett gondolni, hogy ez a könyv megjelenik valaha. Aztán egy csoda folytán mégiscsak megjelent. Nagy László olvasta, neki tetszett, Illés Endrét [a Szépirodalmi Könyvkiadó igazgatóját – D. F.] rábeszélte a kiadásra. Ám akkor kettévágták, mert azt mondták, hogy túl vastag a kézirat. De inkább azért, mert az időpont nem volt alkalmas egy olyan könyv megjelenéséhez, aminek záró motívuma az '56-os Budapest végső ostromára induló szovjet tankoszlop sortüze, amelynek a főhős is majdnem áldozatul esik. Három évvel később aztán megjelent, mint második rész, de szinte titokban.

Viszont Határ Győzőnek nagyon tetszett.

Jó, de Határ Győző nem itthon írt, az Irodalmi Újság Párizsban jelent meg. Magyarországon is akadt azért egy-két méltatója. A mostani kiadáshoz a munkatársaim nyomására fogtam hozzá, azt hittem, hogy nem lesz vele munka. Mégis lett, de nem bánom, így már tényleg befejezett ügy.

Most is ír verseket?

Mindig írok. Hogyha csak a régi kézírataimat rendezném, akkor még egy ilyen kötet megtelne. De nem evvel foglalkozom. Van egy regényem, amelynek nagy része folyóiratokban már megjelent, ezt szeretném befejezni.

Filip Florian – Matei Florian
Kölyök utca
Bookart Kiadó, 2014, 208 oldal, 2890 Ft

Kölyök utca

Ayhan Gökhan könyvajánlója

Filip Florian és Matei Florian Lövetei László költő kitűnő fordításában idén megjelent *Kölyök utca* című kötete igyekszik újabb elemeket hozzatenni a kelet-európai diktatúrák világához, hogy pontosabban lássuk a mai demokrácia kialakulása előtti időket.

A könyv a román diktatúra világába enged bepillantást a gyerektekinteteken keresztül. Külön érdekessége, hogy egy testvérpár írta, akik megosztottak a fejezeteken. Olvasás közben többször Goran Marković filmjére, a *Tito és énre* gondoltam, ami, bár más vidéken, Jugoszláviában játszódik, szintén egy gyerek szemszögéből mutatja be a nem túl gyermeki eseményeket, s ehhez jó adag humor használ. A *Kölyök utca* szintén nem mellőzi az iróniát és az egészséges,

tiszta humort, s míg a pártállami világ préríjéről fúj a szél, addig a humor nyergén lovagolhat az olvasó. Nem mellesleg a diktatúra bebetonozott épülettömbjén is találunk a gyerekek egy rést, s azon egy másik, lebegősebb, a varázslatok nyelvén beszélő világba látnak át, hogy a gyerekkor elviselhető könnyűsége tovább építse bennük a túléléshez szükséges technikákat. „Matei belepisilt ugyan a tiszt úr ellenzős sapkájába (arra a páratlan következtetésre jutva, hogy a Haza tulajdonképpen éjjeliedény), az én erőmből viszont csak apró piszkálódásokra futotta.”

Diktatúra ide, diktatúra oda, hiába vetődik az elnyomás kemény árnyéka mindenkire és mindenhova, a gyerekek életében ebből alig látszik valami annyira, hogy az probléma legyen, s sokszor azon kapjuk magunkat, ahogy a gyerekek nézőpontjából kitekintünk, hogy milyen érdekes az a tányérsapka vagy az a katona bácsi, aki nem mellesleg a furcsa kinézetű vörös csillagos tányérsapka tulajdonosa. S a gyerekeket

foglalkoztató problémák is kimerülnek például a fociban vagy az iskolai élményekben. „Ha apu vasárnap megborotválkozott, akkor vagy mozi-
ba mentünk, vagy focimeccsre.”

A két szerző nagyon jól és élvezetesen ír, a mondatok, bármilyen súlyos témák is kerülnek elő, könnyedén, gördülékenyen visznek el minket, olvasókat az 1989 előtti időkre, tehát térben és időben is egy jót utazhatunk, hála a két szerző írói tehetségének.

Mint egy jó kis Hrabal-novellában, szerethetően elevenednek meg a testvérpár gyerekkorában élő, azóta az emlékezetbe átmentett szereplők, ilyen-olyan furcsa, érdekes alakok, a román társadalom egy-egy esetlenül bájos és érdekes figurája, akik színt vittek a szürke porral bevont díszletek és ócska díszek közé. A könyv Romániában már több kiadást megélt, örömeinkre szolgál, hogy végre megjelent magyarul, s hozzásegít minket is saját diktatúránk és szomorú történelmünk megértéséhez.

Hajdú Farkas-Zoltán
Békebeli 1913
Bookart Kiadó, 2014, 284 oldal, 3790 Ft

Az évszámok nekünk, magyaroknak, nagyon sokat jelentenek. 1526. 1848. 1956. Szerelmesei vagyunk a számoknak. Ez (is) amolyan hungarikum. Van itt még azért évszám, kirakható belőle a magyar történelem. Aztán ott vannak a világ körülbelül minden részére érvényes évszámok, mint 1914 vagy 1939.

Na de mi van az 1913-as évvel? Mi jut róla eszünkbe? Egyáltalán, történt bármi is 1913-ban? A *Békebeli 1913* az első világháborút megelőző, békébe mártott 1913-as évet járja körül, s bebizonyítja, hogy igenis, történt. Mi ment végbe a nagy világégés előtt, amikor még csak a sejtés, a gyanakvás szintjén, de már az emberiség sarkában volt a háború?

Hajdú Farkas-Zoltán több forrásra, levélre, feljegyzésre támaszkodik s veszi elő egy-egy bélyegolvasásnyi

Békebeli 1913

Ayhan Gökhan könyvajánlója

térben a számára, s nem utolsó sorban a kultúrára és műveltségre fogékony emberek számára meghatározó eseményeket, egy-egy mű születésének pillanatát, vagy olyan világtörténelmet és kultúrtörténetet meghatározó dolgokat, mint Sztálin ténykedései vagy Musil nagy regényének, A tulajdonságok nélküli emberek az elkezdése.

Hajdú hónapról-hónapra kalandozik az 1913-as évben. A szereplők közt olyan egyéniségeket találunk, mint Ady, Freud vagy Balázs Béla, Rilke, Kosztolányi. Egyszerre haladunk előre feltartóztathatatlanul a végzetes év felé az ő életükben és a háborút úgymond szükségszerűvé tevő események között. Ady zseniális szemén át, hétköznapi élete romokba zuhant díszletei közt látjuk Európát, míg a kontinens változásai lassan-lassan bekúsznak ezeknek az embereknek, íróknak, költőknek, festőknek, tudósoknak az életébe, s teljesen átrendezik azt.

Míg az egyik hónap valamelyik napján a szűkölködő Ady levelet

fogalmaz híveinek és támogatóinak, hogy küldjenek neki egy kis pénzt, addig vele egy időben Erdélyben valódi tragédiával szembesülünk. Úgy utaztat bennünket a szerző, mint Jim Jarmusch az *Éjszaka a Földön* című filmjében, pillanatok alatt bejárjuk az öreg kontinentet s az Amerikai Egyesült Államokat, hogy ott például bekukkantsunk a kis Louis Armstrong mindennapjaiba.

Hajdú Farkas-Zoltán személyes történelemválogatásából hamar kiderül, hogy a cím mögött az ironia komoly szakállú manója röhög, s a békebeli máz gyorsan leolvad a címről, hogy utána a kopár és hideg vész, 1913 maradjon. Egy-egy képbélyegkocka erejéig felcsillan a szerző humora, s a jókedv sem hiányzik, de azért a szomorú 1914-es év árnyéka alól nincs kibújás.

S ha már évforduló, az idén százéves világháborúra méltón megemlékezhetünk, ha a meggyújtott gertyák és megkoszorúzott fejfék mellé odatesszük Hajdú Farkas-Zoltán könyvét is!

Fotó: Bach Máté

„Milyen távol vagyunk egymástól”

Turi Timea költővel beszélget Szarka Károly

Nehéz összehangolni, hogy anya, költő, irodalmár vagy és a Magvető szerkesztőjeként dolgozol? Ez mindennapos harc? A családod és a szerkesztőségi munkád mellett mennyire íródik lassabban egy kötet, mint korábban?

A harcok a lehető leghétköznapi szinten zajlanak: elérem-e a buszt, be tudok-e vásárolni hazafelé menet babakocsival. Nem gondolom, hogy ez rossz lenne. Ez az élethelyzet, amiben most vagyok, nem von el energiákat az irodalmi alkotástól, inkább témát nyújt. Mindenki azt az élethelyzetet alapul véve ír, ami adatik neki. Nem akarom magam sajnáltatni. Ha sok dolgot csinálsz, az azért jó, mert az egyikben kipihened a másikat. Ennek a kötetnek az anyaga főleg azalatt a két év alatt íródott, amíg otthon voltam a kisfiammal. Bizonyos szempontból könnyebb is volt. Kismamának lenni

elfoglalt dolog, ez egy 24 órás munka, ugyanakkor alkalmas lehet átgondolni bizonyos dolgokat, amik meg tudnak jelenni a versekben, vagy segíthetnek a versek írásában. Az életritmusom biztos meghatározza, hogy mit írok. Egy ilyen életritmus mellett a vers az a műfaj, ami a legkönnyebben jön, mint kifejezési mód, mert sokáig lehet fejben, koncentráltan dolgozni. Valószínűleg ez a kisgyerekes élet a nagyobb terjedelmű prózaírásnak kevésbé kedvez.

A nemrégiben megjelent könyved, A dolgok, amikről nem beszélünk személyes hangvételű kötet, amitől nem is akartál elzárkózni. Az önirónia tudatosan oldja a komoly mondani-valót, vagy ilyen alkat vagy?

Nem tagadom, hogy személyes, szeretem a személyességet az irodalomban olvasóként is, íróként is, ugyanakkor inkább egyfajta kategóri-

aként használnám, és nem életrajzi vonatkozásban. Személyes könyv, de nem az én személyem személyessége, hanem élethelyzetek személyessége, adott esetben mások által látottakat és átélteket próbáltam láthatóvá és átélhetővé tenni. Szóval inkább olyan könyv, ami a különböző személyességek közötti közösség lehetőségét próbálja megteremteni, és lehet, hogy ez összefüggésben van azzal, hogy ironikus egy-egy vers hangvétele. Az, hogy az ember a saját életére rátekinthet, vagy valaki más életére rálát, a megértési folyamatok, amelyek egy-egy ilyen találkozáskor létrejöhetnek, azok mindig megmutatják, hogy milyen távol is vagyunk egymástól, vagy önmagunktól.

A könyvbemutatódon szóba került Petri György, Rakovszky Zsuzsa és Kemény István hatása, sőt még Szép Ernő is. Nagyon fiatalon kezdte el

írni, első köteted kamaszkorodban jelent meg. Az olvasmányok vagy egyéb élmények indítottak el a pályán?

Hatalmas cezúra van a gyerekkori és felnőttkori írásaim között. A gyerekkori írásoknak jó esetben megvan a maga bája, de amit az ember felnőttkorában ír, arra már nincs mentség. Én egy-két rövid idézet erejéig integrálom az akkori verseimet az új kötetembe. Azt, hogy gyerekkoromban megjelent egy könyvem, sokkal inkább az önkifejezés motiválta, mint az olvasmányélmények. Utána évekig minden akartam lenni, csak irodalommal nem szerettem volna foglalkozni. Később tértem vissza, de egészen máshogyan. Egy gyerek nem is olvas, sokkal szenzuálisabban alkot. A gyerekrajzokra sem a múzeumban látottak hatnak, hanem az, hogy a gyerek mit lát maga körül.

Felnőttkori köteteidre viszont biztos hatással volt irodalmári tevékenység is.

Mindenképpen. A Jönnek az összes férfiakon látszott, hogy az írása közben sokat foglalkoztam irodalomelméleti szövegekkel. Ezen a könyvön inkább az látszik, hogy a pelenkázás volt a háttértevékenység. De mindkettőt feldolgozni intellektuális munka.

Melyik vonalat szeretnéd továbbvinni?

Biztos nem tudom megtagadni, hogy sok munkaórát töltöttem el irodalomtudományos szövegek megírásával, ez biztos alakítja az embert, de ugyanúgy alakítják a hétköznapi tapasztalatok, a játszótéren eltöltött idő is. És ha a versek szempontjából nézzük, biztos, hogy egyre fontosabb számomra az, hogy egyfajta gondolati igényességet nem háttérbe szorítva, de érthető legyen, amit írok. Az ember egy idő után közérthetőségre vágyik, miközben mindennapi tapasztalatom, hogy

ez nem egy egyszerű kommunikációs forma. Nem biztos, hogy mindig úgy érti az olvasó, ahogy az író szeretné – ez nem feltétlenül baj, de nagyon szeretném, ha valahogy értenék.

Szűcs Teri szerint a „dolog” szó kötetcímben való szerepeltetése bátor dolog. Szerintem viszont lehet játék, vagy akár ügyes marketingfogás – a gyanútlan olvasó azt gondolhatja, hogy itt tabudöntögetés lesz, miközben erről szó sincs.

A címadás sokkal hétköznapibb dolog annál, mint amilyenek tűnik: nekem fontos volt, hogy hosszú legyen, és ez a címe az egyik versnek is, amit címadónak választottam. De nyilván van ebben egy játék, egy dupla csavar, mintha a dolgok ki lennének mondva, pedig valóban nincsenek. Kíváncsi leszek, ki hogy reagál ezekre a versekre. Engem szórakoztatnak a különböző reakciók. A borító hátoldalán olvasható idézetre jöttek olyan visszajelzések, hogy nemcsak a nőknek, hanem a férfiaknak is vannak olyan történeteik, amiket nem mesélnek el.

A férfi és nő közötti különbségekkel tudatosan játszanak a versek?

Igen, ez tudatos játék, vagy inkább rájátszás ezekre a kategóriákra. Nem én beszélek a nőről és a férfiról, ezt a nyelv csinálja. Amikor arról beszélünk, hogy a férfiak nem tudják használni a mosógépet, vagy hogy a nők mindig lassan készülődnek, az általánosítás, mégis használjuk a mindennapokban. Én csak élesítem ezeket, nem függetlenül a mindennapi használatától. Képeket csinállok ezekből a kategóriákból. Ez témája a verseknek, nem akarom letagadni. Magamat nem nevezném női költőnek vagy költőnőnek, de a legkisebb gyomörgörcsöt sem okozza bennem, ha valaki

ezt mondja rám. Vannak, akikben igen, és azt is megértem, miért. Ez is generációs kérdés.

A Dal az emancipációról című versben is általánosítasz, amikor arról írsz, hogy a férfiak politizálnak, a nők pedig unják ezt.

Mindaz, amit közéleti beszédnek nevezünk, nem feltétlenül csak a férfiak terepe, de alapvetően férfibeszéd. Nem arról van szó, hogy a nők más válaszokat adnak, amikor társadalmi kérdésekről beszélnek, hanem a női kérdések mások. És most megint általánosítok. Családon belül egy hagyományos munkamegosztásban más dolgokra helyeződik a hangsúly. Ezekből a patriarchális elemekből sokkal többet őrzünk, mint amennyit gondolnánk. Ha a női beszéd lehetőségeivel kísérletezek, akkor nem a férfi közbeszéd által feltett kérdésekre akarok női választ adni, hanem női kérdéseket akarok feltenni. Petőcz András a lelkemre kötötte, hogy mindenképpen kérdezzem meg: az ő írói alteregója, Mecseki Rita Eszter költészete szerinted női költészet?

Nem a költő nemétől függ, hogy a költészete női költészet-e. Egy férfi is írhat női verseket. Ezzel összefügg, hogy ha egy nő ír szerelmes verset egy férfihöz, az azért érdekes, mert nincs irodalomtörténeti hagyománya. Heteroszexuális nőként hasonló írói problémáid vannak, mint egy homoszexuális férfinak. Nádasdy Ádám és Gerevich András szokott érdekeseket mondani ebben a témában. Az írás szempontjából fontosabb, hogy hogyan tudunk megfogni egy tárgyat, mint az, hogy kik vagyunk mi.

Fotó: Karnok Csaba

Homályban hagyott terepek

Bíró-Balogh Tamás irodalomtörténésszel
Darvasi Ferenc beszélget

Könyved „hőse” Kosztolányi. Egyrészt az ő dedikációiról, kapcsolatairól, szövegeinek keletkezéstörténetéről, egy elkerült sajtóperéről és egy irredenta antológia szerkesztéséről is olvashatunk a Műút-könyvek sorozatban megjelent kiadványban. Másrészt a középpontban az Új Nemzedék folyóiratnál töltött, 1919 és 1921 közötti időszak áll, amikor is Kosztolányi szerkesztette és írta a Pardonrovatot, mely hemzseg az antiszemita szólamoktól. Bíró-Balogh Tamás tanulmányaiból egy olyan kép rajzolódik ki az Esti Kornél szerzőjéről, mint aki ritkán döntött az elvei szerint, inkább az érdek, a praktikum irányította. A korszak más jelentős íróihoz képest mennyire kirívó példa az övé?

Kosztolányinál nem kibékíthetetlen ellentét, hogy elvek vagy érdekszerűség élt. Lengyel András kifejezésével élve Kosztolányit egész pályáján az úgynevezett kényszerű közösségi alkalmazkodás elve irányította: ő elsőd-

legesen modern költő akart lenni, és ezért tett kompromisszumokat, főként önmagával szemben. Hogy például nem igazán kedvelt minden szerkesztőt, akitől írásának közlését kérte, de mégis kapcsolatban voltak,

mert a fórum, a közösséghez való tartozás fontos volt neki. Ilyen példa számos akad minden időben, ma is.

Mit gondolsz, a pálfordulásai nélkül is képes lett volna megírni az éppen az identitás illékonyágáról, örökös átforgalmazásáról is tanúskodó nagy műveit (*Pacsirta, Édes Anna, Esti Kornél* stb.)?

A nagy törés az ő életében éppen az 1918–1920 közötti időszak, és ugyanekkor cezúra van az életműben is. Az egybeesés nem véletlen. A kései, de mondjuk inkább úgy, az érett Kosztolányi ekkor alakult ki, pontosabban ennek az időszaknak a következtében. Magyarán: ha ez nem lett volna, akkor nem írta volna meg regényeit, nem lenne a ma ismert érett novellisztikája, költészete. Még tovább sarkítva, paradox módon: ha nincs ez a morálisan elítélendő sza-

kasz az életében, akkor nem biztos, hogy ismernénk Kosztolányi nevét. Mert minden, az olvasók és az irodalomtörténet-írás szerint is jelentős műve ez után született meg.

A Mint aki a sínek közé esettben az életrajz és az életmű peremét, homályban lévő kérdéseit vizsgálod. Ezek felől a kérdések felől mi határozható meg az alkotói pálya lényegi kérdéseiről?

Jól látszik: van még mit kutatni Kosztolányinál. És leginkább az éppen ilyen, eddig – szándékoltan vagy más okok miatt – homályban lévő, homályban hagyott terepen. Például meg kell majd vizsgálni Kosztolányi és a politikai baloldal, mi több, akár a szélsőbal kapcsolatát is. De már a rész kutatások is mutatják: Kosztolányi mind az életét, mind az életművét az egyik legtudatosabban alakító író volt. Sőt, még a saját utóéletét is igyekezett formálni – előre.

Több tanulmányodban is szóba kerülnek a Pardonrovatba írott cikkek. Milyen módszerekkel azonosíthatóak be ezekről a névtelen cikkekről, hogy biztosan Kosztolányi írta őket?

Nagyon röviden: Kosztolányi jó író volt, saját, jól felismerhető stílussal, és jellegzetes témákkal: általában az irodalomról, a művészetről, a kultúráról cikkezett. Ehhez értett, ezért fizették. A névtelen cikkeket beazonosító elsődleges intuíció mellett természetesen vannak más módszerek is, újabban

stíluselemző programok. Persze nagyon alaposan és körültekintően kell eljárni, a kevesebb több alapon: más névtelenül megjelent írását ne varrjuk Kosztolányi nyakába.

Függelékben közlöd Kosztolányinak a szintén az Új Nemzedékben megjelent A magyar irodalom és az ő irodalmuk című cikksorozatát, melyre te bukkantál rá kutatásaid során. Pontosan miről is ír itt Kosztolányi? Kezdjük azzal, hogy mit is kell értenünk azon: az „ő irodalmuk”?

Ez egy nyíltan antiszemita cikksorozat. Hét részből áll, és nagyon sarkítva arról szól, hogy a zsidók elnyomják a magyarokat: a zsidó írók, szerkesztők és irodalmi ügynökök nem hagyják érvényesülni a fiatal magyar tehetségeket. Közreadása előtt sokat vitatkoztunk erről a

cikksorozatról. Természetesen több Kosztolányi-kutató tagadja a szerzőség beazonosíthatóságát (melyről Lengyel András írt külön tanulmányt), mások elfogadják az érvelést.

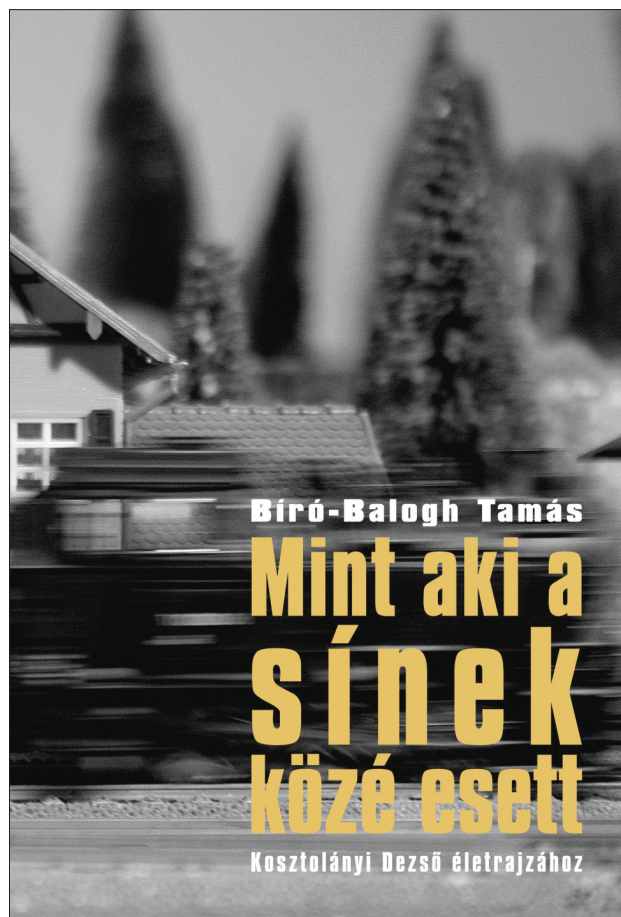
A most megjelent könyved nem életrajz, inkább életrajzi adalékok együttese. Hosszabb távú céljaid között szerepel Kosztolányi-életrajz írása? Milyen munkáid vannak folyamatban? Milyen könyvvel jelentkezel következőleg?

Más irodalomtörténészekkel ellentétben én azt a nézetet vallom, hogy egy igazi írói életrajz csak akkor írható meg, ha minden forrás rendelkezésünkre áll.

Hogy írjunk összefoglaló munkát, ha még a nyomtatott életművet sem ismerjük? Nemhogy még az azt alakító hatásokat, az életrajz eseményeit és az alkotói pálya

alakulását. Ez, azt gondolom, majd valamikor a jövőben lesz csak lehetséges. De addig is van mit csinálni. Nemrég egybe-raktam a szegedi irodalommal foglalkozó dolgozataimat, *Az irodalom személyessége* címen, de alakul egy Kosztolányi-mikrofilológiával foglalkozó anyagom is. És ami még erősen foglalkoztat: Radnóti Miklós dedikációi.

Eddig közel ötszáz ajánlást sikerült egybegereblyézni, ezeket szeretném földolgozni és közreadni. Nem árulok el vele titkot: nagyon fontos és nagyon szép anyag.

Az év természetfotói

Dr. Osman Péter könyvajánlója

Az év természetfotói

Alexandra Kiadó, 2014, 168 oldal, 3999 Ft

Betekintés a természeti szépségek kincstárába, művészi fényképek segítségével – ezt kínálja e bámulatos album. Nagy szolgálatot tesz ezzel, hiszen minden képe segít, ízlésünk, érzékenységünk szerint, megmártózni a mesterkéletlen, tiszta szépség világában. Világunk minden csúfságával szemben lenyűgözően hirdeti: „Az élet szép... Tenéked magyarázom?” És még többet is: az értékörzés, értékmentés nagyon is becsülendő szolgálatát. Mintha Ady egyenesen e természetfotósoknak írta volna mind aktuálisabb figyelmeztetését: „Őrzők, vigyázzatok a strázsán, / Az Élet él és élni akar”, ők pedig ezt nekünk adják tovább képeikkel.

A kítűnő fénykép ma is tud valamit, amit a mozgókép többnyire nem: úgy megállítani a pillanatot, hogy maradéktalanul kiélvezhessük a látvány minden részletét, tovatűnő árnyalatát. A művészi fénykép ennél is többet: kiemelni finomságokat, hangulatot, különlegességeket, amelyek felett a nem eléggé odaadó szemlélő többé-kevésbé elsiklana. A kimagas-

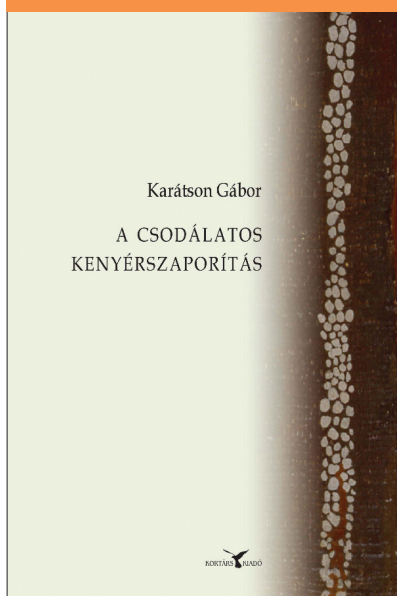
lón jó természetfotóknak legalább négy meghatározó jelentőségű funkciója van: az Élet ünneplése; az iránta való szeretet táplálása, felkelte; a felelősségérzet erősítése, felébresztése; és az értékörzés. Az album ezt a szó minden értelmében ragyogóan megvalósítja.

Az Alexandra a naturArt elnökétől idézi: „A naturArt – Magyar Természetfotósok Szövetsége által kiírt és lebonyolított GDF SUEZ – Az Év Természetfotósa 2014 pályázaton hazai és határon túli, profi és amatőr természetfotósok csaknem négyezer képe közül válogatta ki a zsűri a legjobbakat. Az immár huszonkette-

dik alkalommal megrendezett szakmai megmérettetés minden eddiginél szorosabb versenyt hozott: az értékes és komoly szakmai elismerést jelentő díjakért az utolsó fordulóban több mint hatvan alkotó 92 műve versengett. Ezeket a fotográfiákat mutatjuk be kötetünk lapjain: a díjazott alkotások mellett valamennyi képet, amelyek a Magyar Természetudományi Múzeumban megrendezett hagyományos kiállításon a

falakra kerültek. Az év természetfotói Magyarország 2014 ugyanakkor több mint fotóalbum, hiszen nemcsak szebbnél szebb természetfotókat láthatunk a lapjain. A képek készítőitől megtudhatjuk műveik születésének egyszer izgalmas, máskor mosolyt fakasztó, alkalmasint tanulságos történetét, sőt azt is, milyen eszközökkel készültek ezek a különleges fotográfiák.”

„A fotóművészet egyik legösszetettebb és legtöbb fáradtsággal járó ágának hazai és határon túli képviselői alaposan kitettek magukért” – írják jogosan, hiszen a 14 kategóriába sorolt képek bámulatosan szépek.

Karátson Gábor
A CSODÁLATOS
KENYÉRSZAPORÍTÁS

A csodálatos kenyérszaporítás

Onagy Zoltán könyvajánlója

Karátson Gábor
A csodálatos kenyérszaporítás
Kortárs Kiadó, 2014, 520 oldal, 4500 Ft

Ahogy az várható volt, az *Ötvenhatos regény* hatásos és élvezetes szövegmatériája után Karátson Gábor nem keres új megszólalási formát. Marad a trillázó regényforma, az „egy ág, százezer levél”. Az olvasó nem sokáig erőlködik, hogy vezető szálát, pontos irányt találjon, engedje magát görgetni a tíz évvel ezelőtti színes architektúrába. Hagyja, hadd vigye az író. Aki viszi. Hegyen, völgyön, folyón, országhatárokon át. Örül, ha itt-ott személyes ismerősként mozoghat. Igyekszik nem lemaradni, amikor nem ismeri fel azonnal, hogyan függ össze két egymás mellé sodródott novellínó, de nem talál kulcsot azonnal. Minden kiderül. A végén. Felkészül a szőnyegbombázásra, a taposóaknákra, ne érje váratlanul, mint az ötvenhatos regény idején, amikor hat-tíz oldalanként be kellett csuknia a könyvet, hogy rendezze sorait. Most a 21. oldalig kell várni, de pótolja a pótlándót: „Magyarországon tíz-tizenkét évente egyszer minden remény elvész. Meg lehet szokni, mondjuk, ha kellemesnek nem is kellemes.” És az

olvasó számolni kezd, melyik végén vagyunk éppen a tizenkettőnek.

Ugyanott járunk, mint tíz éve – ebben az új tíz évben, amelyet a regény felölel. Kommunikáció és hétköznapok; társadalmi és személyes; helyi, speciális és (távoli) keleti bölcsesség vegyesen. Egyedi és általános, távolságtartás és be nem tartott ajánlott távolság, tér (terek) emberi felhasználása, nagykörök, kiskörök, belső körök. Központban az ezerképpen érzékelhető társadalmi és személyes tér problémája, azok legjellegzetesebb formái. Az írói tér (terek) a maga antropológiai viszonyainak megfelelően. Hol intim, hol szociális, hol egyértelműen lecsupaszított. Ezeket a koncentrikus köröket vágja át Karátson Gábor, lépi át a centrumhatárokat a központból indulva.

Igen, tudom, hogy hetvenkilenc éves, mégsem a minden választ ismerő bölcs Mester beszél, nem is a nyugós, elégedetlen öregember. Egyszerre halljuk a kettőt nyugodt, finom szimbiózisban. Ugyanakkor

az is kiderül, milyen nehéz. Nehéz lehet ma egy ötvenhatos megbélyegzettnek, bebörtönzöttnek, ha szétnéz és látja, amit. Jutott bőven türelem várakozás közben ötvenhétől nyolcvankilencig keleti

„Magyarországon tíz-tizenkét évente egyszer minden remény elvész.”

tankokra, csoda várásra, Ulrik úrra, Laoce Ki hercegére, a Változások könyvére.

Jutott erő a betartott és be nem tartott emberi távok és terek pontos felmérésére, és kerültek bázisok, ahol megszüntethette a védelmi köreit.

Ezt olvassuk, a „végzést”, a Testamentumot – az egyetemes kultúra egyik jellegzetes formájában testet öltő *A csodálatos kenyérszaporításban* –, és követjük, amit a lakásból kinézve figyel: „Az ablakban állok, lenézek a térre. Sötét ruhák, sötétlő nagykabátok, nyilván valami tüntetés készül itt, a Jobbik, a Ha-ha, a Milla, egyre megy; minden hiába volt, az egésznek ma már semmi értelme nincsen.” Igen. Úgy tűnik, nincs.

Fred Vogelstein
Apple vs. Google
HVG Könyvek. 2014, 332 oldal, 3900 Ft

A könyv két rendkívül innovatív, korszakalkotó, és ezzel globális óriássá nőtt cég harcát mondja el egy olyan világ feletti uralomért, amelyet ők és még pár hozzájuk hasonló vállalat teremtett meg, teljesen új szintre emelve szinte mindent, ami addig volt. A szerző a high tech iparágra szakosodott újságíró, aki az üzlet és a technológia összefonódásáról több mint húsz év tapasztalatai alapján ír. Vogelstein szavaival: „Az Apple és a Google küzdelme korunk meghatározó üzleti párviadala. A technológia, a média és a kommunikáció kapcsolatának újraírása, illetve megreformálása közben az új területet uralni vágyó hatalmas cégek közül két vállalat nyílt háborúban áll egymással. Ez a történet határozottan emlékeztet a Szilícium-völgyben vívott korábbi csatákra, a tét azonban ma összehasonlíthatatlanul nagyobb. Nemcsak arról van szó, hogy a korábbi csatákhoz képest sokkal több pénz lehet nyerni vagy veszteni az Apple és a Google párviadalában, hanem arról is, hogy ezt a küzdelmet a »győztes mindent visz« elve határozza meg. A tét hatalmas. Az elkövetkező évek-

Apple vs. Google

Dr. Osman Péter könyvajánlója

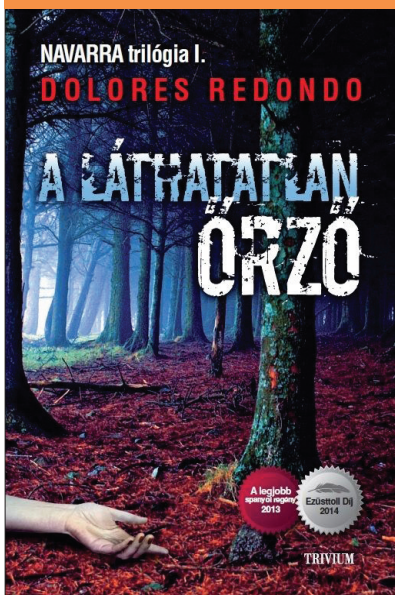

ben az információknak tekinthető dolgok legnagyobb hányada – a hírek, a szórakozás és a kommunikáció – az Apple vagy a Google platformján keresztül fog áramlani. De hiszen már ma is ez a helyzet. Nincs még két olyan cég a világon, mely annyi embert lenne képes elérni, mint az Apple és a Google. Bármekkora hatalma legyen is a Facebooknak, az Amazonnak, a Netflixnek és a Microsoftnak, híreiket, szórakoztató tartalmait és kommunikációs szolgáltatásait nagyrészt két vállalat, az Apple és a Google platformjain keresztül tudják eljuttatni az egyre nagyobb, okostelefonokat és táblagépeket használó közönségükhöz.

Ebből az következik, hogy az Apple és a Google küzdelme nemcsak a Szilícium-völgy jövőjéről szól, hanem a New York-i és a hollywoodi média és kommunikációs szektor jövőjét is meg fogja határozni.” Márpedig a szórakoztató-, valamint a tömegkommunikációs ipar – amely mindinkább egy és ugyanaz – szerepe és valódi jelentősége mára messze túlnőtt azon, mint amit az elnevezése sugall. Tudjuk, mekkora hatalmat ad ma a tömegek befolyásolásához, akár árucikket akarnak eladni, akár eszméket, politikusokat, politikát.

A többit tessék elolvasni. Fényesen bizonyítja: a való élet izgalmasabb a legjobb filmeknél is.

Dolores Redondo
A láthatatlan őrző
Trivium Kiadó, 2014, 336 oldal, 3490 Ft

Több szem többet lát. Nézzük, miként láttatják a spanyol irodalom új csillagát országa vezető lapjai: „Micsoda regény! A láthatatlan őrző, amellyel Dolores Redondo bemutatkozik a krimi műfajában, nagyszerű. Az első oldalától megragad, nem tudod letenni, s amikor a végéhez érsz, azt szeretnéd, hogy folytatódjék. Redondo tökéletes összetevőket választott, egy részük eredeti és meglepő.” – Így kezdődik *A láthatatlan őrző bűbájos vonzereje* címmel megjelent kritika a nagynevű El País kulturális blog rovatában.

A második legnagyobb nyomtatott spanyol napilap, az El Mundo így ír a szerzőről és könyvéről: „Az utóbbi idők egyik irodalmi meglepetése. Első regénye, *A láthatatlan őrző* több mint 113 ezer példányban kelt el 14 utánnyomással, és 23 országban vásárolták meg a jogait. A trilógia második része, *A csontok öröksége* épp hogy megérkezett, s néhány nap alatt a listák élére ugrott – már a második kiadása készül. Mindez nagyszerű, s hamarosan a filmvászonra érkeznek.”

A 20 perces ingyenes napilap (mely magát a legolvasottabb spa-

A láthatatlan őrző

Dr. Osman Péter könyvajánlója

nyol újságnak nevezi) egyebek mellett ezeket írja: „Könyvei Amaia Salazar rendőrfelügyelőnő, a tartományi rendőrség (Baszkföld) gyilkossági nyomozója lépéseit követik attól kezdve, hogy megtalálták egy fiatal lány holttestét a Baztán folyó mentén. Jóllehet a regény nem önéletrajzi indíttatású, a szerző elismeri, hogy Salazar alakja ahhoz a családhoz kötődik, amelyben felnőtt, jellemvonásai hasonlítanak nőkére, akik ott körülötte voltak.” (Redondo maga is baszk születésű.) A baszk reggeli napilap, az El Diario Vasco így magyarázza a sikerét: „Úgy érezzük, sikerének kulcsát a misztériumnak és a legendának az a megragadó és átütő ötvözeete adja, amely oly hathatósan működteti a bűnügyi thrillerek hagyományos eszközeit, s amely ügyesen összekapcsolja a Baztán völgyében ma is élő ősi babonákat, a főszereplő elé került rituális gyilkosságok mitológiai gyökereit, s a Navarrai Tartományi Rendőrség felügyelőjét, az intelligens, kemény nőt, aki traumák bélyegét hordja a gyermekora óta, amely már maga is a történelem

részévé vált. »A siker olyan, mint egy megvadult ló vagy egy harci bika: nem tudod irányítani, tehát csak az marad, hogy kapaszkodj erősen, mosolyogj, és élvezd, amíg tart«, magyarázta az író.”

S térjünk vissza az El País cikkéhez, ahogy Redondót idézi: „Az ezen a vidéken tipikus matriarchátusról akartam írni. Az asszonyok azok, akiknek nagyobb a súlya, jelentősége, ők hozzák a döntéseket. Regényemben a bűnök inkább csak másodlagosak, a család a fontos. El akartam szakadni a rémtetteket nyomozó magányos, alkoholista rendőr szokásos alakjától, s a regényemet Baszkföld vagy Navarra valamelyik részének hangulatába helyezni.”

Redondo 2014-ben megkapta a bilbaói Könyv Ünnepe rangos kitüntetését, az Ezüst tollat, s azt azoknak ajánlotta, „akik kezdettől bíztak benne”: a bilbaói könyvkereskedőknek. „Kevés kitüntetés annyira legitim és hiteles, mint amely a könyvkereskedőtől és az olvasóktól jön”, mondta.

Több szem többet lát. Hogy érdemes elolvasni *A láthatatlan őrzőt*, azt én is megerősíthetem.

Egyik kertből a másikba

Tudósítás a 33. Isztambuli Könyvvásárról

Az 1982 óta megrendezett, néhány éve nemzetközivé bővülő Isztambuli Könyvvásár idei díszvendége – Spanyolországot, Egyiptomot, Hollandiát és Kínát követően – Magyarország volt a Balassi Intézet szervezésében, 2014. november 8. és 11. között. A több mint 100.000 négyzetméteren, 12 pavilonban elterülő vásár a maga nemében a régió legfontosabb eseménye. Látogatottsága minden évben 500.000 főre tehető.

Magyarország immár harmadik alkalommal vett részt a vásáron, ahol ezúttal díszvendégként 245 négyzetméteres standon fogadta a látogatókat. A könyves pult a török nyelven megjelent kortárs magyar, illetve magyar tematikájú szépirodalom, valamint non-fiction megjelenések és szakkönyvek mellett a magyar könyvkiadás széles spektrumát mutatta be. Számos szakmai, kulturális, művészeti, ismeretterjesztő kísérőprogram, kerekasztal-beszélgetés, előadás és kiállítás révén a könyvvásár közönsége a magyar könyvkultúrán túlmenően

bepillantást nyerhetett a török-magyar történelmi és kulturális kapcsolatok alakulásába, Magyarország és a magyar kultúra múltjába és jelenébe.

A 33. Isztambuli Nemzetközi Könyvvásárt Balog Zoltán az emberi erőforrások minisztere nyitotta meg. „Azoknál a népeknél, amelyeknek kulturális gyökerei több civilizációhoz is kötődnek, a félreértés és a meg nem értés is alapérvényű tud lenni, hiszen nem úgy látnak ben-

nünket a világban, ahogy mi látjuk magunkat. Ezért is fontos, hogy például irodalmi műveink hogyan mutatnak be minket. Éppen ezért egy ilyen könyvvásár a fordítók ünnepe is, azoké, akik képesek visszaadni például a pesti grundnak, a pesti srácoknak a világát, akik elérik, hogy Nemesek alakját ugyanolyan szimpátia és szeretet öveze, mint Magyarországon” – fogalmazott a miniszter.

Fotó: Kresméry Dániel

Fotó: Kresméry Dániel

A könyves program gerincét az elmúlt években törökül megjelent valamint a fordítás alatt álló művek adták, olyan írók műveivel, mint Márai Sándor, Kertész Imre, Rakovszky Zsuzsa, Nádas Péter, Rubin Szilárd, Krasznahorkai László, Dragomán György és Szabó Magda. A díszvendégség keretében meghívott magyar írókat, Esterházy Pétert, Darvasi Lászlót, Tóth Krisztinát, Hoppál Mihályt neves török újságírók és irodalmárok mutatták be tematikus beszélgetések során.

A beszélgetések témái a hagyomány és modernség, a női irodalom, a török-magyar kapcsolatoktól egészen a futballnak a két nemzet irodalmában betöltött szerepéig terjedtek. A kortárs irodalmon túl a magyar stand felidézte a 19-20. század magyar irodalmi kávéházak hangulatát és neves szereplőit, közöttük Molnár Ferenc alakját, akinek *A Pál utcai*

fiúk című könyve kultikus státuszt élvez Törökországban.

A gyermekkönyvkiadás a magyar jelenlét különleges fókuszába került, melyet rajzfilmek, diafilmek és grafikák illusztráltak,

Fotó: Kresméry Dániel

kiállítások és workshopok – pl. Szegedi Katalin vezette mesedélután és kézműves-foglalkozás – tettek színesebbé. A kísérőprogramok és kiállítások közül külön kiemelés érdemelnek a könyvvásár területén és az isztambuli

Magyar Kulturális Központban párhuzamosan megrendezett Budapest- és Balaton-tematikájú kiállítások, melyek Magyarország e két emblemikus helyszínét különböző képzőművészeti és audiovizuális műfajokban, irodalmi idézetek apropóján mutatják be. Hasonlóképpen nagy érdeklődés kísérte a Gourmet Szalonban Mautner Zsófia főzőprogramja.

A 2014-es magyar díszvendégség olyan bemutatkozási lehetőséget jelentett a 17 millió lakosú, a világ és a régió kultúrájára hatást gyakorló metropolisz színpadán, mely igen komplex módon tárta a török irodalmi és kulturális közvélemény és a nagyközönség elé a magyar történelem, kultúra és irodalom

számos aspektusát. A magyar díszvendégség mottója a 20. század legjelentősebb török költőjének, Nazim Hikmetnek egy Magyarországról szóló verssorát kölcsönözte: „Egyik kertből a másikba”. – ÚKP

Indusztriális kedélyesség

Totth Gitta (Manó Könyvek) beszámolója a 2014-es Frankfurti Könyvvásárról

A Frankfurti Könyvvásár a világ könyvpiarának nyolc hatalmas emeletes csarnokot megtöltő, évenként megrendezett, őszi rendezvénye. Egy csarnokot a házigazda német kiadók, egyet az angolszászok, egyet a média, egyet a nyomdaipari és könyvkereskedő cégek töltenek meg, a többi csarnokon a világ más országainak kiadói osztoznak. A világméretű seregszemle meghatározás jó pár évvel ezelőtt még helytálló volt, az idei könyves és szerzői jogi vásárra ez azonban már megkérdőjeleződött.

Az első napon a vásár felé igyekezve a villamoson azonnal találtunk ülőhelyet, aztán egy másik villamosra való átszállás után – arra a járatra szálltunk át, amelyik a vásárterület főbejáratánál, a város és könyvvásár szimbólumává is vált torony előtt tesz le – már nehezebb volt helyet szerezni, a beléptető kapun viszont megint simán átjutottunk, a csarnokok között menetrend szerint közlekedő kisbuszok sem voltak zsúfoltak, sőt az amerikai-angol csarnoknál is gyorsan ment a táskavizsgálat.

Kétségtelenül zsugorodott a vásár. Kevesebb a kiállító, a kis kiadók, füg-

getlen amerikai terjesztők jóval alacsonyabb számban vannak jelen, vagy már betagozódtak egy-egy nagyobb kiadói csoport kereskedelmi és kommunikációs védőszárnyai alá. Ez leginkább az angolszász csarnokon látszik, ott a vásártér is kisebb lett valamennyivel az elmúlt évek során. Erről a világméretű trendeket meghatározó piacról indult, és talán legjobban itt érezte a hatását az évekkel ezelőtt végbement racionalizálás.

A másik szembeszökő jelenség, hogy ázsiaiak szinte alig vannak, és mintha Dél-Amerikából is jóval kevesebben lennének. Pedig a könyvkiadás egész biztosan nem állt meg náluk sem. Ők valószínűleg a nagy közel- és távol-keleti vagy spanyol

nyelvterületeken vásárokon intézik azt, amit Amerika és Európa Frankfurtban. A nagy cégek – kiadók, ügynökségek és gyártók – pedig oda is elküldik a munkatársaikat. Miért jönne nekik akkor Európába?

A trendek talán a szépirodalomban, valamint a gyerek- és ifjúsági könyvek esetében bírnak a legkisebb jelentőséggel. Igazi szépírók mindig voltak és lesznek, és a gyerekkönyvek szerzői is mindig szívesen találnak ki újabb és újabb történeteket. Ezek a területeken szerencsére a világtrendek nélkül is jól működik a könyvkiadás. Mi is előkészítettünk már mindent itthon jó előre: három napra találkozók leszervezve reggeltől estig, a külföldi partnerkiadóktól is megjöt-

Frankfurter Buchmesse / Stiftung Buchkunst

Frankfurter Buchmesse / Halle4

tek a 2015-ös újdonságokat megelőlegező katalógusok, a többségét már át is néztük.

Nem érezni nyomát semmiféle válságnak. Részünkről legalábbis. Azt azért irigykedve hallgatjuk, ahogy a német kiadói partnerek pénteken már az olvasók hadától rettegnek. Az erős német középosztály esetében az olvasás, sőt akár a felolvasások és író-olvasó találkozók is a napi kultúraforgasztás részei. A vásár vége felé pedig a német csarnokot megnyitják a nagyközönségnek, és érdeklődő felnőttek, sőt komplett iskolai osztályok rohamát állják ki ilyenkor a helyi kiadók.

Mi pedig abban bízhatunk, hogy bár az elmúlt egy-két évben nagy változásokba kezdtünk a kiadónknál, az előkészületek, a sok-sok kézirat átfésülése és elolvasása, majd a Frankfurtban töltött pár nap alatt sikerül majd olyan újdonságokat találnunk, hogy a zsebpénzüket beosztó lelkes magyar olvasóink a tavaszi könyves eseményeken itthon is megtalálják nálunk a nekik tetsző olvasnivalókat. A gyerekkönyves tárgyalások amúgy is többnyire könnyed, szinte

baráti légkörben zajlanak.

A Nobel-díjat is ez idő tájt szokta osztani a svéd akadémia. Ez is a vásár egy másik nagy témája, a „Nobel-díjgyanús” szerzővel rendelkező kiadók pedig rend szerint remélnék, találgatnak, kívárnak. Emiatt azonban végképp nincs okunk aggodalomra, kiadói csoportunk szépirodalmi kiadójának már van Nobel-díjasa, aki kevéssel a vásár után ünnepelte 85. születésnapját.

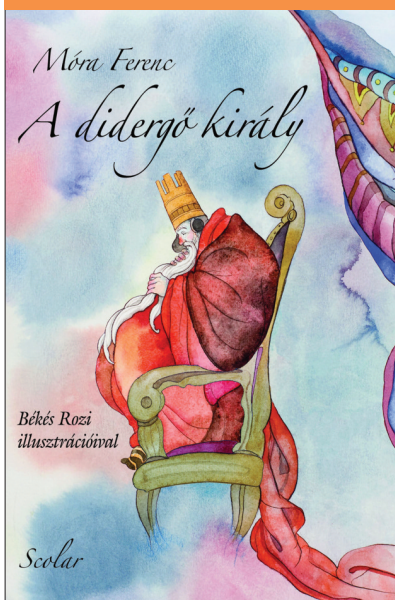
A vásár egyik legfurcsább helyszíne talán az Agent Center. Az egyik csarnok földszintjén helyezkedik el, és felülről nézve leginkább egy foci-pálya méretű osztályteremre hasonlít. Főleg az angolszász országok nagy ügynökségei töltik meg. Végtelennek tűnő sorokba és oszlopokba rendeződve, szorosan egymás mellett elhelyezkedő kis asztalok mögött ülnek listáikkal az ügynökségek szerzői jogokért felelős, többnyire komoly feketébe öltözött képviselői. Egy-egy különleges információ, például százazreket, milliókat érő kéziratokról, suttagó hírként terjed, de ez leginkább a hasonló nagy pénzekkel nagy piacokra vásároló európai kiadókat

érinti, amelyeknél szinte minden megjelenik, ami Amerikában felkerül egy-egy bestseller listára. Merthogy az ilyesmiből is rengeteg van.

Az ügynökközpont népe amúgy már pár nappal a vásár hivatalos kezdete előtt Frankfurtba érkezik, és Amerikából magukkal hozzák a sorozatokból ismert partikultúrát, hogy a Frankfurter Hof vagy más nagy hotel csarnokában esténként informálisabb közegben találkozzanak. Ennek eredményképpen a második napra egyesek kissé kialvatlanabbnak tűnnek, harmadnapra pedig 11 előtt jóval kevesebben ülnek be a padjukba.

Talán az Agent Centerben töltötte a napját az az idősebb fekete kabátos férfi is, aki egyik este, hazafelé menet a zsúfolt villamosmegállóban olyan kedélyes közvetlenséggel szólított meg minket, mintha egy kisvárosi buszváróteremben lettünk volna Magyarországon.

Csak belőle a kisvárosi hírek helyett egy, a New York-i felhőkarcolók tövéből hozott, remek történetet csalt elő a pillanat, az eső, a türelmetlenül túlközlő autósok, és a zsúfolt flaszter Frankfurtban...

Móra Ferenc
A didergő király
 Scolar Kiadó, 2014, 17 oldal, 1495 Ft

A didergő király

Babiczy Tibor könyvajánlója

A didergő király tanmese. Ráadásul – látszólag – egyszerűen értelmezhető. A lényeg (a titok) azonban ebben a látszólagos egyszerűségben keresendő. Ül egy ember a birodalma közepén, és fázik. A tudósok nem jutnak közel a megoldáshoz. Jön tehát a bolond, aki azt javasolja, fűtsenek. És fűtenek. Mégpedig cédrusfával. A cédrus füstje gyógyító, fertőtlenítő hatású. Emellett a cédrusfa a bőség, a virágzás és a hosszú élet szimbóluma.

A didergő király országa összes cédrusfáját kivágatja, és a tűzre vetteti. Sőt, még az emberek házainak zsindeletetejét is a kandallóba dobálja. A megváltás végül egy kisgyermek képében érkezik. Az ő bánata és őszintesége, az ő félelem nélküli fellépése juttatja döntő felismeréshez a királyt. Hogy fél. És hogy azért fél, mert nem

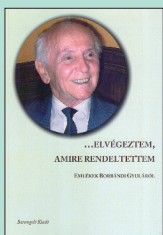
szeret senkit, és őt sem szereti senki.

Vajon mit mond nekünk ez a mese ma? Ha közel hajolunk hozzá, súlyos és kegyetlen igazságokra bukkanhatunk. A középpontban az elidegenedett ember áll. És – körbenézve legalábbis úgy tűnik – nincs elidegenettebb annál, aki hatalommal bír. A didergő királynak semmi kapcsolata nincs a valósággal. Még a saját valóságával sem. Viszont – hatalmánál fogva – bármit megtehet. És meg is teszi ezt a bármit. Móra Ferenc meséje látszólag egyszerű megváltástörténet, valójában azonban éppen a megváltatlanságról és az értetlenségről szól.

Gondoljunk bele abba a létállapotba, abba a pénzhez való viszonyba, ami azt eredményezi, hogy egy ország teljes kisemmizését és megnyomorítását egy nagy ebéd hivatott helyretenni.

Gondoljunk bele abba, hogy semmilyen hús-vér szenvedés nem hatja meg a királyt, rádöbbenése egy élettelen bábuhoz kötődik. Gondoljunk bele, a végére a király elhiszi magáról, hogy mégsem szörnyeteg. Persze ténylegesen be is bizonyosodhat, hogy nem az. De – és itt van Móra truvája – már a mesén kívül. A mi fejünkben, akik kénytelenek vagyunk továbbgondolni a történetet. A megváltás és a kiengesztelődés aktusa már bennünk történik meg. Szöveg nélkül.

Békés Rozi illusztrációi mesevilágba röpitének minket. Ez szépen ellentozozza a szöveg súlyát és valóságát. Meséljük *A didergő királyt* a gyerekeknek, aztán beszéljünk róla. Hamar ki fog derülni, hogy nem csak a kicsiknek vannak kérdései róla...

Ára: 1500 Ft

A Barangoló Kiadó ajánlata

...elvégeztem, amire rendeltettem

Emlékek Borbándi Gyuláról

„Magannak meg mit is kívánhatnék, azon kívül, hogy a Jó Isten nem vonja meg tőlem a segítségét, maradjak egészséges, béketűrő és segítőkész. Talán még azt, hogy ne legyek öntelt és elégedett magammal, ne higgyem, hogy mindent megtettem, amit tennem kellett volna, és mindent elvégeztem, amire rendeltettem. Legyen bennem még annyi elégedetlenség és hiányérzet, ami további munkára serkent.”

Borbándi Gyula

A Felsőmagyarország Kiadó

karácsonyi ajánlata

Bakó Endre *Ágak és hajtások*
 (tanulmányok)

Mács József *Az elcsatolt vagon*
 (regény)

Cs. Nagy Ibolya *Velünk élő irodalom*
 (tanulmányok, kritikák)

Tóth Imre *Volt egyszer egy ezredforduló*
 (esszék).

Milya Lukszányi Mónika – Miklya Zsolt
Beszélgető Biblia
Móra Kiadó, 2014, 256 oldal, 3999 Ft

Beszélgető Biblia

Szász László könyvajánlója

Tegyük próbára a fantáziánkat, és kérdezzük meg, ki mondhatta az alábbiakat: „Az a helyzet, hogy nem vagyok valami jó szónok. Nem igazán tudok beszélni. Ha ki kell állnom szerepelni, azonnal remegni kezd a gyomrom.” Mélységesen emberi, leginkább rettegett iskolai tapasztalatokat idéző gyermeki alaphelyzet ez, bárki lehetne a gyámoltalan valamóstevő, ezért szűkítsük a lehetőségek körét a mentetetőzésre adott szövegbeli válasszal: „Mondd csak, ki adott száját az embernek? [...] Talán nem én, az Úr?!” És a párbeszédből kibontakozik a mindenható Isten és a rendkívüli felelősséget, a küldetést elhárítani igyekvő Mózes viszonya, ahogyan az az Ószövetség történeteiből kiviláglik, de az is, ahogyan ezt a viszonyt egy 21. századi gyerek felfoghatja. A Biblia bölcsességeinek megértéséhez sok évtizedes életpaszta-
lat szükséges, ám az elsajátítás folyamatát gyerekkorban kell útjára indítani, és ez a különleges gyermekbiblia ennek a befogadási aktusnak az alapjait kezdi építeni.

A *Beszélgető Biblia* szerzőpárosa ahhoz a fiatalabb nemzedékhez tartozik, amely már nem görcsöl a (kommunista) múlt örökségétől, a hitet pedig élete

ugyanolyan szerves részének tekinti, mint a mobiltelefont és a világhálót. Következésképp a kézenfekvő technikai adottságok az isteni üzenetnek, pontosabban az azt közvetítő nyelvének, fogalomkészletének is szerves elemét képezik. Ábrahám úgy indult Kánaán felé, hogy „Nem kért térképet, nem kapcsolta be a GPS-t”; Jákób és fiai „szuperhősök”; Sámson „izompacsirta”. Ez volna hát a nyelvi felszín, amely által a történetmondó a mai gyerek lelkéhez, fogalmi világához közelít. De nem ez a könyv lényegi eleme, hanem az örökvényű üzenet, amely akár a későbbi felnőtt világszemléletét, emberi kapcsolatait is meghatározhatja. Ugyanis minden egyes bibliai történet a gyermekolvasó/hallgató közvetlen hangú megszólításával, az ő tapasztalatainak megidézésével kezdődik, és ennek megfelelő modulációban bontakozik ki; oly módon tanít tehát, mesélve, hogy elkerüli a kötelező áhítat didaktikus monotóniáját. Ha létezik a valóságban a hit őszintén ökumenikus gyakorlata, a gyermek ébredező vallása az, és a *Beszélgető Biblia* ebbéli lelki tisztaságában óvja és terelgeti őt.

Tulajdonképpen az első, teljes

egészséges magyar gyermekbibliát vehetjük kézbe (nem fordítás, nem adaptáció), melynek képanyaga ugyancsak a közlekeleti antikvitás és a magyar mesei hagyomány összehangolását valósítja meg, elkerülve a szenvedést. Nem beszéllek illusztrációról, mert a gyerekszámára a kép legalább olyan jelentőségű, mint a szöveg, és Kőszeghy Csilla rajzai ugyan úgy „beszélnek”, mint a szavak: gügyögéstől mentes, de játékosan naiv és szelíden bizarr tónusban, akárcsak a fejezetcímek.

Ha valami kételyeket támaszt a felnőtt olvasóban, az didaktikai kérdés. Szinte lehetetlen az ajánlásnak megfelelő módon „óvodáskortól tizenkét éves korig” azonos élményszinten elmesélni a történeteket. A kritikusan gondolkozó gyerek tudatában összeférhetetlennek tűnhet az Újszövetség krisztusi szeretet-üzenete az Ószövetség kegyetlenségeivel. Hasonlít ez az irodalomtanítás dilemmájához: ha a régi időkkel kezdünk, nemcsak nem értik meg a szövegeket, de örökre el is fordulhatnak az irodalomtól... A *Beszélgető Biblia* laikus olvasóit viszont – későbbi kiadásokban – az egyes történetekhez mellékelte bibliai szöveghelymutató hatékonyan segítheti.

Roald Dahl új könyveiről

Limpár Ildikó

A Meghökkenő mesék révén is ismert Roald Dahl akkor is meghökkenő üzemmódban alkot – vagy talán akkor a leginkább –, amikor gyerekek számára írt történeteket. A Scolar Kiadó gondozásában nagyon szép, egységes kivitelben jelennek meg a mesekönyvei, az eredeti illusztrációkat megtartva. A három általam olvasott mesekönyv (a *Charlie*, a *Danny és a Georgie*) jól mutat a polcon egymás mellett, és a címek azt sugallják, tartalmilag is sok bennük a közös vonás, már csak azért is, mert mindegyikben egy kisfiú a főszereplő – ám senki nem foghatja Dahlra, hogy egy kaptafára készítené a történeteit.

A leginkább meghökkenő olvasási élményt a *Georgie és a csodaszérum* nyújtotta. El is gondolkodtam azon, vajon melyik korosztály lehet a célközönség, hiszen a történet nyúlfarknyi, tartalmilag szembe megy minden hagyományos morális meseszövevéssel, és a hangsúly az abszurdumra helyeződik. Georgie egyedül marad kellemetlen nagymamájával, akit próbál egy rögtönzött csodaszérum segítségével kicsit elviselhetőbb személyiséggé varázsolni, de a kísérlet igazából nem jár sikerrel: először megnyúlik a nagymama, majd amikor elkészül az ellenszer, akkor annyira összemegy, hogy el is tűnik. Ez

viszont senkit nem zavar különösebben, mert a nagymamát, aki egy gonosz boszorka karakter, senki sem szerette valójában. A bizarr humorú Georgie, ahogy az a cselekmény összefoglalásából is kitűnik, nem tekinthető mesének – inkább valamiféle pajkos összekacsintásnak (inkább a felnőttek, semmint a gyerekek felé), amivel Dahl felforgatja a megszokott világrendet maga körül.

*

Nem klasszikus mese Danny története sem, de itt a cselekmény és az írói stílus is tudatja: ez a könyv már a kamaszodó gyerekeknek szól. Ebben a mesés

regényben már részben előbújik az a Dahl, akire nagy szükség van a mai világban szociális érzékenysége miatt: Danny egyedül él apjával, igen szerény – sőt inkább szegényes – körülmények közt, de ő mégis csodaszépnek találja az életét, hiszen fantasztikus, szerető édesapja van, aki önállóságra neveli, partnernek tekinti – és aki nem azért tud együtt gondolkodni a fiúval, mert Dannyt koravénségre ítélte, hanem azért, mert ő, a felnőtt apuka megőrzött magából egy jó adag gyermeki huncutságot. A cselekmény központi motívuma, meglepő módon, a vadászó életmód, amit egyfajta Robin Hood-i létformának tüntet fel az apa lelkesedése, különösen miután a fácántulajdonos egy felfuvalkodott gazdag szomszéd, aki közutálatnak örvend. Ez nem menti fel az apát tettei következményei alól, valamenynyire pórul is jár. Ám Dahlt igazából nem érdekli a hagyományos morális kérdések problematikája, ő azt szeretné hangsúlyozni, hogy minden szemlélet kérdése, a nehéz körülmények között is mindig van oka örülni az embernek, ha szerető családban – bármennyire is csonka az a család –, és ingergazdag közegben él. Ez a mai

Roald Dahl
Georgie és a csodaszérum
 Scolar Kiadó, 2014, 112 oldal, 1750 Ft

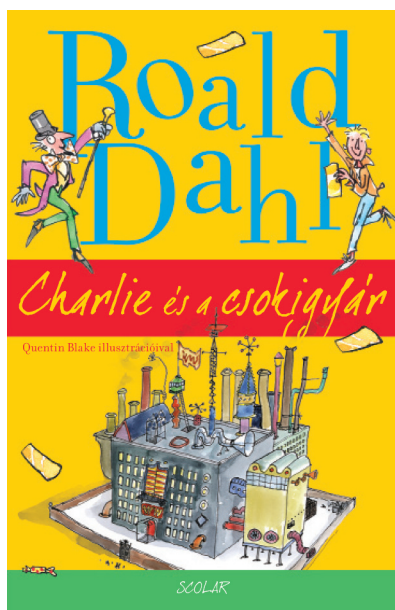
világban van olyan jó tanulság, mint hogy nem illik más fácánjait ellopkodni az éj leple alatt...

*

És hogy mitől lesz Danny szupersrác? Ez a történet nem „fantasztikus” a zsanért tekintve, nincs benne csodaszér, varázslat, mágikus fordulat. Danny „szuper-sége” valójában abban rejlik, hogy az apja az életre nevelte, így feltalálja magát minden körülmény közepette. Egyrészt kieszel egy módszert, amivel forradalmasítani lehet a fácánvadorzást, apja és a falu legnagyobb büszkeségére; másrészt nem ismer akadályt, ha az édesapja bajba kerül, és neki kell segítenie a legfurcsább szituációkban is. Danny szuper, mert a gyakorlatban is képes hasznosítani mindazt a tudást, amit korábban játékként kapott apjától.

*

A szegény, de szeretetben nevelt és ezért jóra és jól nevelt fiú története bontakozik ki mesésszerű és abszurdabb formában a *Charlie és a csokigyár* mese-

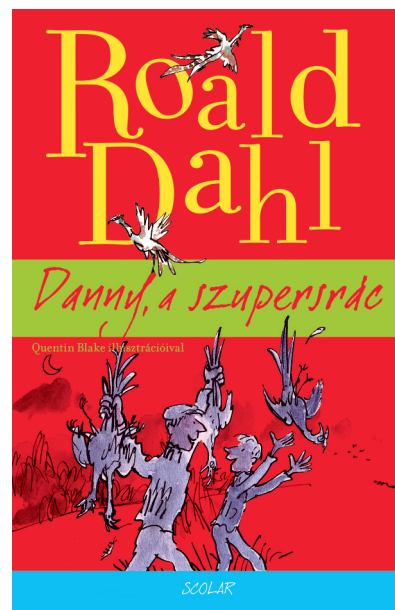

Roald Dahl
Charlie és a csokigyár
 Scolar Kiadó, 2014, 192 oldal, 2250 Ft

regényben. Nem véletlen, hogy ez a Dahl-mű vált világhírűvé, hiszen megvan benne minden, ami borítékolja a sikert: a klasszikus *Hamupipőke* kisfiús változata, az abszolút szegénységből a csodálatos életbe való átlépés motívumával. Van benne (szinte nép)mesei tanulság, miszerint a jó elnyeri jutalmát. Van benne társadalomkritika, méghozzá gyermekek számára is könnyedén fogyasztható módon. És nem utolsósorban: van benne humor és abszurdum, kedvesen vegyítve.

*

Vonka Vilmos csokis nyereményjátékot hirdet, és bár Charlie-nak vajmi kevés esélye van nyerni, ő lesz az egyike annak az öt gyereknek, aki látogatást tehet a csodacsokigyárban. Charlie kedves, szerény gyerek, négy társa azonban egy-egy elrettentő példáját adja annak, hogy a szülők hányféleképpen ronthatják el egy gyerek nevelését (egy jó hosszú verset is kapunk arról, hogy a gyerekek

Roald Dahl
Danny, a szupersrác
 Scolar Kiadó, 2014, 224 oldal, 2250 Ft

viselkedéséért elsősorban a szülők hibáztathatók). Charlie mellett a szerencsés nyertesek közé kerül az elhízott gyerek, aki állandóan nassol, a hisztis, aki mindig mindent megkap, a szemtelen, rágóval kérődöző versenyző alkat, valamint a tévéfüggő gyerek. Amit viszont senki nem sejt: a gyárlátogatás valódi célja az, hogy Vonka úr kiválassza majdani örökösét – és ahogy az várható, Charlie-ra esik a választása, miközben a többi, szófogadatlan gyerek sorra pórul jár amiatt, hogy képtelenek jól nevelten viselkedni.

*

Dahl sikerének a titka, hogy megmaradt örök kisfiúnak, mint Danny édesapja, és így gyerekszemmel tekint a világra. A huncutság mellé azonban felelősségtudat is párosul: könyvei jogdíjának 10%-a a Roald Dahl Jótékonyági Alap munkáját segíti – nagybeteg gyerekek életét teszi szebbé, hogy mindenki igazi szupersrácnak érezhesse magát, akár milyen rövid élet is jut neki.

M. Kácsor Zoltán új könyveiről

Koncz Tamás könyvajánlója

Van egy garázs, ahol minden munkagépnek lelke van: együtt lakik ott Dömper Dömötör és Kombájn Kálmán, a markolófiú és a markoló lány, onnan járnak dolgozni, kakaózni, vagy csak játszani gazdájukkal, Vilmossal – ezt a fém- és olajszagú mesevilágot találta ki kisfiának M. Kácsor Zoltán. Alkalmi meséiből aztán többé-kevésbé összefüggő sorozat, végül pedig mesekönyv lett, így jelent meg tavaly októberben a Garázs bagázs-kötetek első két darabja, az *Egyes Markoló és a Taknyos Traktor* a Scolar gondozásában – a szerző szerint az döntött a kiadó mellett, hogy ők kaptak a leggyorsabban az ötleten.

Az indulás sikeresnek bizonyult, talán a karácsony előtti megjelenés miatt, talán azért is, mert viszonylag kevés mese szól munkagépekről, pedig a gyerekek csodálattal szokták bámulni a burrogó fémszörnyeket. M. Kácsor pedig teljesíti a (várhatóan ötéves) tervet, idén is megjelentetett két részt a tíz etaposra tervezett sorozatból.

*

A Garázs bagázs új részeiben Henger Henrik, az óvodakerülő úthenger és Ármin, az ármányos bobcat mutatkozik be. Történeteik egyszerű igazsá-

gokat közvetítenek: aki nem dolgozik, az éhes marad; a csalókat pedig gyorsan lebuktatja és megbünteti a közösség. Utóbbi megtörténik például Árminnal is, aki elhitette Dömper Dömötörrel, hogy a teherautó az üres plató nevű betegségben szenved, és ezért folyamatosan szállítania kell valakit – méghozzá éppen a bobcatet. A csalásra viszont rájön a Garázs többi lakója is, és lépre, illetve ragasztóra csalják az alattomos kis munkagépet.

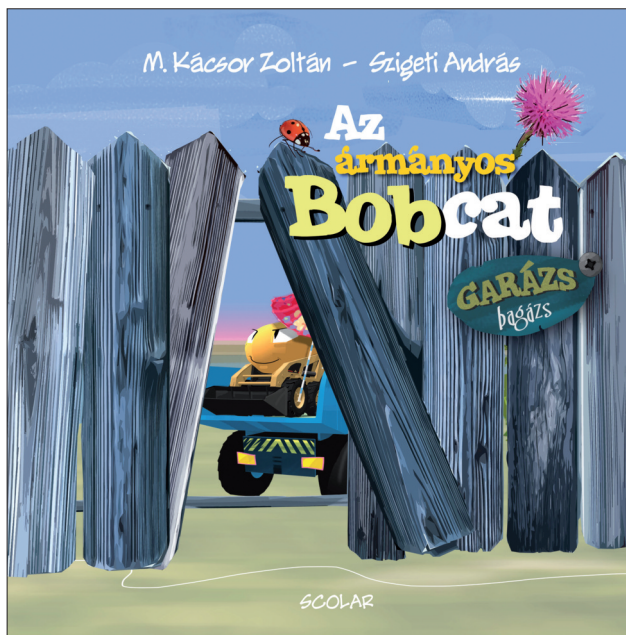
*

A tett vagy annak hiánya nem marad

következmény nélkül, ez érthető. Kérdés, hogy érdemes-e annyira lecsupaszítani egy mesét, hogy a didaktikus üzeneten kívül más nemigen marad meg belőle. A Garázs bagázs történeteiből éppen a továbbgondolás lehetősége hiányzik. Egy öt-hat éves gyerek azt gyorsan átláthatja, hogy dolgoznia még a királyi vérből származó úthengernek is ajánlatos, és nem minden munka felelhet meg nekünk – de féltő, hogy Henrik meséjéből pont ennyi is ülepedik le majd benne: mi kell, tilos, kötelező, ajánlott a boldoguláshoz. Azok a parancsszavak és sorvezetők, amiket felnőtt korunkban követünk egy életen át szorongva, hogy aztán örökségment adjuk tovább utódainknak is.

*

A Garázs bagázs tagjai elég keményen tanítják móresre a beilleszkedni nem tudókat: a folyton szipogó Taknyos traktort a második kötetben például álmában kigurítják a hóra, hogy ne zavarjon senkit. „Na hogy tettszett a mai éjszaka? Szeretnél megint kint aludni, vagy megengeded végre, hogy kitisztítsuk az orrodát” – vonja kérdőre a megszeppent traktort

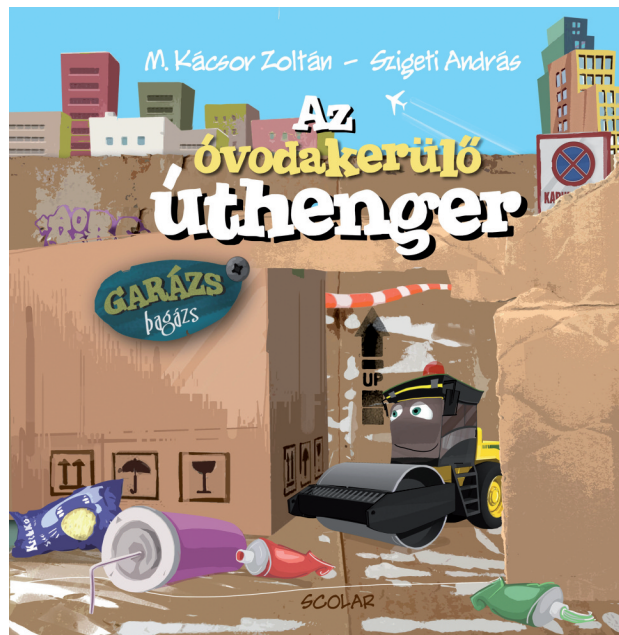

M. Kácsor Zoltán – Szigeti András
Az ármányos Bobcat
 Scolar Kiadó, 2014, 24 oldal, 1495 Ft

Ármin, a bobcat, aki a következő részben kerül pellengérré. A jelenetbe nem nehéz belátni a taknyos, de orrszívó-porszívó elől visítva menekülő óvodásokat, és egy kisgyerek jó eséllyel Taknyos Traktor helyébe képzelheti magát. M. Kácsor Zoltán annyi engedményt ugyanakkor tesz, hogy a mese hallgatója Vilmostal is azonosulhat – az okos, a gépeknek mindig utat mutató kisfiúval, aki játékaik felett áll, és ebben nagyon hasonlít Róbert Gidára.

*

A gép(ies) meséket némileg feldobják Szigeti András élénk, mozgalmas illusztrációi: a sorozat védjegye is lehetne, hogy a keménytáblás címlap mindig nyitott, egy nyílason-kerítés-rezen vagy kulcslyukon pedig kikandikál az aktuális könyv főszereplője. Szigeti reálistan rajzolja meg az egyes munkagépeket, de a Pixar-hatást ő sem tudja elkerülni, mindegyik figurája nagy emberi szemeket kap, és teli szájjal mosolyog,

M. Kácsor Zoltán – Szigeti András
Az óvodakerülő úthenger
 Scolar Kiadó, 2014, 24 oldal, 1495 Ft

leszámítva persze a macskaszemű, ármányos Ármint. Figyelemfelkeltőek a Garázs bagázs hátterei, díszletei is. Az ármányos Bobcat lapjain japánkertbe illő cseresznyevirágok virítanak, és egy metálfényezésű talicska bizarr párost alkot a mellette álló babakocsival, éppen ott, ahol Ármin az üres plató nevű betegségről győzködi a hiszékeny dömpert. Ezzel Szigeti András kitérít az asszociációs mezőre, a magát furikáztató bobcatról máris egy kiszolgáltattott és elkényeztetett baba jut eszünkbe, amilyen egy óvodás már biztosan nem szeretne lenni.

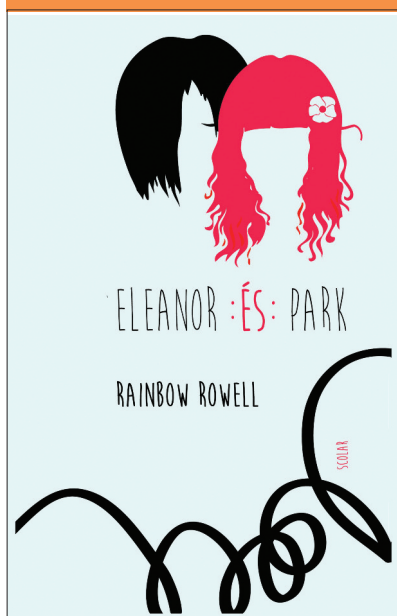
*

Részletgazdag és ötletes lett Henger Henrik nagyvárosban tett „tanulmányi útja” is. A grafikus végigkíséri az óvodakerülő úthenger munkakeresésének fázisait, és a színes utcaképekbe pedig olyan „easter egget”, apró poénokat rejtett el, amiket csak a felnőttek értenek: az állást kínáló szobafestő véletlenül úgy néz

ki és vigyorog, mint az Anonymous-csoport közismert Guy Fawkes-maszkja, a kis úthenger által összepecsételt leveleken pedig Munch sikoltó alakja tűnik fel, postássapkában.

*

A sorozat valószínűleg jövőre folytatódik, az eddig megismert szereplők mellett pedig előtérbe kerülnek a Garázs más lakói és alkalmi vendége. Kötetet kap a korábban csak kötekedő mellékszereplőként felbukkanó Buldózer Boldizsár, megjelenik Pukkantós Busz és Szemét Szilárd, a szemétszállító is – utóbbi egyébként M. Kácsor Zoltán egyik kedvenc figurája, ahogy azt egy májusi rádióinterjúban elmondta. Hogy a történetek miről szólnak majd, még nem tudni, de a beszélő nevek alapján sejthető, milyen bonyodalmak várnak a szereplőkre – a tanulság és a megnyugtató végkifejlet pedig biztosan nem marad el.

Rainbow Rowell
Eleanor és a Park
Scolar Kiadó, 2014, 335 oldal, 3250 Ft

Eleanor és Park

Lovász Andrea könyvajánlója

Lehetne ez egy szerelmes regény. Akár az új Love story: generációkat elindító és emblémaszerű. A két 16 éves főhős nem csupán hátrányos helyzetének köszönhetően (Park anyja révén félig koreai, maximalista apával; Eleanor anyjával, négy testvérrel és egy alkoholista, erőszakos mostohaapával, mélyszegénységben él) sodródik közel egymáshoz, ahogy az indulószituáció alapján várható, hanem lassan, alig észrevehetően lesznek szerelmesek. Apró gesztusokból építkeznek, kis humorral, erős riposztokkal, képregényekkel, sok zenével – 1986-ban vagyunk, valahol Amerikában, a walkmanek, kazetták és vezetékese telefonok korában. A kézfogásig is lassan jutnak, az első csókig nagyon sokára: óvatosak és bizalmatlanok. Az egyes szám harmadik személyű elbeszélő hol Eleanor, hol Park szemzőgéből szólal meg, és ahogy ugrál és újramond és közben egészen mást mond, az érzelmeknek olyan egymásra írását, egymásnak feszülését tudja megvalósítani, ami különleges, nem

várt dinamikát kölcsönöz a műnek. Ahogy a szerelmi forgatókönyv észrevehetően, pontosan belendül és íródik, már tudjuk, hogy a könyv nem is erről szól igazán. Merthogy Eleanor iskolai és otthoni viszonyai olyan megrázóan kemények, hogy ezzel/ez ellen élni maga a csoda (bármily furcsán is hangzik ez így, leírva). Nincs túlmítizálva és túldimenzionálva, a lány egyszerűen egy pokolban él, és esélye, ereje sincs valaha is kilépni onnan, bár Park személye, a vele való kapcsolata eszköz és cél lehet az önellfogadáshoz. A regény attól jó, hogy a szerelmi szálát és a szociális

reménytelenséget nem egyszerű képletekben próbálja egymásba játszani, hanem mindvégig képes kitarítani a feszültséget: a műfaji elvárások és a célkorosztály miatt kötelező a boldog befejezés (vagy valami hasonló), ám ugyanígy előre vázolható a tragédia is – mindvégig tudjuk, hogy a háttérben ugrásra készen toporognak a szörnyek. Ettől erős a könyv: az olvasó kétirányú érzelmi érintettsége és a szöveg szaggatottsága precízen összejátszanak. Eleanornek csak a legutolsó pillanatban (mikor a családon belüli szexuális zaklatás és valami még borzalmasabb jövő is biztos) sikerül kiugrani mindebből, és talán a happy end is teljesül – legalábbis az olvasó mindezek után hinni akarja.

A *Rómeó és Júlia* iskolai elemzésekor Eleanor azt mondja, hogy a mű azért maradt fenn, mert „így gúnyolja ki Shakespeare a szerelmet”. Park szerint azért, „mert az emberek emlékezni akarnak arra, hogy milyen fiatalnak lenni. És szerelmesnek.” Vagy legalább arra, milyen az esélyt magunknak megadni.

Fotó: Dóka Péter

Tanár a célkeresztben

Mészöly Ágnes íróval Koncz Tamás beszélget

Tiszta, mégis lehangoló képet mutat a tizenévesek és szüleik viszonyáról a *Darwin-játszma*, Mészöly Ágnes könyve. Az ifjúsági regényben négy barátnő fog össze osztályfőnökük ellen, a lavinaként elindított események viszont őket is magukkal sodorják, családi hazugságokkal, illúziókkal együtt. A történet durva, de alapjait mi, felnőttek hoztuk össze – mondja Mészöly Ágnes.

A *Darwin-játszma* nagy ugrás a gyerekeknek szóló *Hófehér karácsonyhoz* képest. Honnan jött az alapötlet?

A legtöbb használható ötlet valamilyen fizikai munka közben hasít belém. Ennek a regénynek az első mondata gereblyézés közben ugrott elém.

A *Darwin-játszma*t olvasva több lehetséges előzmény is felillant, például *A Legyek Ura*. Ki vagy mi inspirálta a kötet írásakor?

A környezet és azok az élethelyzetek, amiket saját gyerekeim révén megismerhetek. Felnőtté válni ma sem könnyebb, mint húsz vagy százötven éve volt, sőt! A társadalom egyszerre vár érett visel-

kedést a tizenévesektől, és tartja őket – mind egzisztenciálisan, mind pszichésen – reménytelenül függő helyzetben.

Szerethetőnek tartja főhősét, az eseményekről beszámoló és azokban részt vevő Hamar Katát?

Nagyon szeretem Katát. Egyáltalán nem jó kislány, hibát hibára halmoz, de gondolkodik, és képes szembenézni a tetteivel.

A regény gimnazista szereplői mind gyönyörűek, jó tanulók, kisportoltak, vagy legalább gazdagok. Mennyire tud azonosulni egy átlagos tizenéves ezzel az elit körrel?

Az olvasás eleve feltételez bizonyos empátikus készséget. Hamar Kata történetébe nem nehezebb beleélni magunkat, mint Sansa Starkéba, főleg, ha valaha éreztük már úgy, hogy egy tanár istenigazából megkeseríti az életünket.

Kata lúzerekre és menőkre osztja fel osztályát, magát az utóbbiakhoz sorolva. Szerencsés ezt az értékrendet közvetíteni?

Ez az értékrend létezik. Akkor is, ha álszent képpel csóváljuk a fejünket, és megpróbáljuk letagadni. Mindannyian a fekete-fehér, jó-rossz értékrendtől indulunk. A cél az, hogy képesek legyünk folyamatosan árnyalni a világról alkotott képünket.

A *Darwin-játszma* fiatal szereplői bármibe is keverednek, megússzák – legyen az alkoholféregzés, nemi erőszak kísérlete, vagy az osztályfőnök zaklatása; a befolyásos szülők vagy a tanárok mindent elrendeznek. Bújtatott társadalomkritikát olvashatunk?

Bújtatott társadalomkritikáról szó sincs. De a regényben nyilvánvalóan nem úszhat meg senki semmit. Éppen arról van szó, hogy az elhallgatások, elsikálások hosszú távon komoly tragédiákba fordulhatnak. A történet tényleg durva, de az alapokat mi hoztuk össze. Felneveltünk egy generációt, amely – főleg a módosabb családokba születettek – csecsemőkora óta azt hallja, hogy neki minden és azonnal jár.

Min dolgozik jelenleg?

Egy krimisorozat második kalandját írom éppen, mókás, de mégis misztikus sztorit tíz-tizenkét éveseknek – a széria első része jövőre jelenik meg. Ezt néhány héten belül befejezem, és akkor végre nekilátok egy majd húsz éve halogatott regénynek, ami a cyberpunk és a fantasy határán kalandozik majd. Ennek nem csak a megjelenése, de a befejezése is a jövő titka.

Rálátás az életünkre

Pataki Éva íróval Koncz Tamás beszélget

Új regényében, az *és megint nagymamában* továbbviszi a *Nőből is megárt a nagymama* című könyvben felvett szálat, az anya- és nagyszülőrsors tapasztalatairól ír. Saját élményeket dolgoz fel, vagy fiktív történetet alkotott?

A saját élményeimből merítek, és ebbe beletartozik mindaz, amit magam körül látok; a barátaim, szomszédjaim, emberek az utcán. Érdekes folyamat, ahogy írás közben még a valóságos esemény is fikcióvá válik, mondhatni: poétikai szempontoknak rendelődik alá.

A kötet hangvétele személyes, az események viszont mindennaposnak is mondhatóak – családi örömekről, barátságokról, szerelmekről olvashatunk. Miért érzi fontosnak, hogy ezekről az élethelyzetekről írjon?

Mindig is a mindennapok érdekelték, és a legfontosabb témám a család. Nem tudok betelni vele, hihetetlenül izgalmas egy apa-lánya vagy anya-lánya viszony, a testvérkapcsolat, ezek kimeríthetetlen témák. Ebben a könyvben leginkább az érdekelt, hogy a különböző családi szerepek hogyan vannak jelen egyszerre, az ember hogyan lehet

egy személyben gyerek, anya és nagymama. Ezek szinte összeegyeztethetetlen szerepek, ugyanakkor a benső én ezektől függetlenül is létezik: hol kislány, hol szerelmes fruska, hol bölcs öregasszony, és ez egyfajta szabadság.

Az új könyv központi tere egy kórház, ahova az elbeszélő baleset miatt került. Itt látogatják unokái, barátnői, itt térnek vissza az évtizedes emlékek. Szimbolikus helyszínről lenne szó?

A kórház egyszerre konkrét és szimbolikus. Konkrét abban az értelemben, hogy a székesfehérvári kórház traumatológiáján szerzett élményeimet írtam meg. Azért kerültem ide, mert eltörtem a bokám, de már ott is éreztem, hogy ez egy különös állapot. A baleset mindig váratlan és mindig üzen valamit: hirtelen kikerülünk a napi taposómalomból, van benne valami *Varázshegy*-szerű, mivel képtelenek vagyunk ellátni a napi rutinfadatainkat, sőt önmagunkat is, így tágas rálátás nyílik az életünkre, arra, hogy mi vezetett ide, mit csinálunk rosszul, min kell változtatni, kik vagyunk, hogyan élünk. Ugyanakkor a könyv sok egyéb mellett az öregedésről is szól: egy balesetet fiatalon teljesen máshogy élünk meg, mint később,

amikor eleve sérülékenyebbek vagyunk, és egy ilyen helyzet drasztikusan jelzi, hol vannak a határaink.

Az elbeszélő barátnői nevét megemlíti, gyerekeiét, unokáiét viszont nem. Mi ennek az oka?

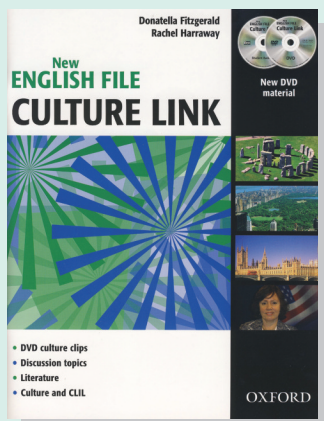
A barátnők fiktív szereplők, a gyerekek-unokák is, de azért mégis a valódi gyerekeim, unokáim a minták. Szerettem volna inkább típust formálni belőlük, és védeni őket. A valódi nevüket nem használhattam, de kitalált nevet egyszerűen nem voltam képes leírni, olyan hamisan csengett volna.

A könyvben többször is szóba kerül a *Ratkó-korszak harcedzett generációja*. Hogyan látja, milyen kihívásokkal kell ma megküzdenie ennek a korosztálynak?

Egyre érdekesebbnek látom a nemzedékemet. Sokáig szürkének tűnt, nem Fényes szelek-nemzedék, nem rendszerváltó, inkább igavonó. Még élnek szülők, nagynénik, felnőttek a gyerekek, megjelentek az unokák, sokan még dolgoznak, közben olvasnak, tüntetnek, mindenhol ott vannak. Mi abban nőttünk fel, hogy a közösség fontos, és ez ma egyre nagyobb érték. Félszavakból is értjük egymást.

Az Oxford University Press ajánlata:

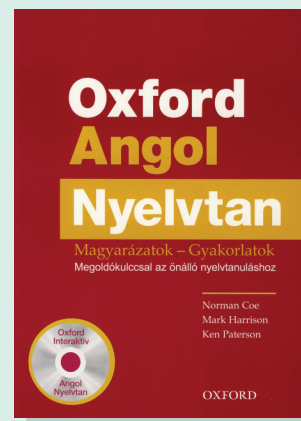
New English File Culture Link Workbook CD and DVD Pack

A New English File Culture Link segítségével könnyedén integrálhatunk kulturális és országismereti tartalmakat a tanóra anyagába középfeladók szintű csoportokban. A jellemző témákat a New English File-ből ismert szerkezetű feladatokon keresztül dolgozhatjuk fel. Mind a négy alapkészség fejlesztése megjelenik a leckékben, emellett kiváló lehetőséget biztosít a személyes vélemények kifejtésére. A könyvhöz tartozó DVD-n hét témában találunk videóanyagot, a CD pedig a kötet hanganyagát tartalmazza. A tankönyv bármely más intermediate szintű tankönyv kiegészítéseként is jól használható, de önállóan is alkalmazható rövid kurzusokon.

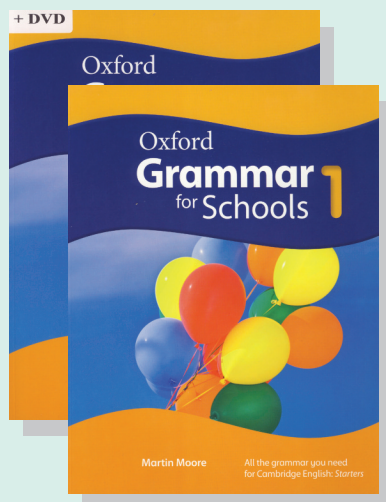
3580 Ft

Oxford Angol Nyelvtan – megoldókulccsal (CD-ROM) Coe/Harrison/Paterson

Az Oxford Angol Nyelvtan magyar nyelven nyújt megbízható segítséget az angol nyelv tanulásához. Különösen hasznos a nyelvvizsgára vagy az érettségi vizsgára készülők számára, hiszen áttekinti és gyakoroltatja az angol nyelvtan minden területét. Megoldó kulcsos és kulcs nélküli változatban is kapható. Használható középiskolában és nyelvtanfolyamokon kurzus-könyvek kiegészítőjeként, de hasznos segítője lehet azoknak is, akik otthon, egyéni tanulás során kívánják nyelvtudásukat fejleszteni. Példákkal illusztrált magyar nyelvű magyarázatokat tartalmaz. Bőséges gyakorlási lehetőséget ad mind a magyarázatokat követő feladatok, mind pedig a rendszeresen beiktatott ismétlő leckék révén.

4190 Ft

Oxford Grammar For Schools 1 + Itool DVD-ROM Oxford Grammar For Schools 1

5 szintes, gazdagon illusztrált, DVD-ROM-mal ellátott nyelvtani gyakorló-könyv általános iskolásoknak, 9-10 éves kortól. Ez a világos felépítésű nyelvtani gyakorló-könyv könnyen érthető magyarázatokkal és szintezett feladatokkal segíti a gyerekeket a nyelvtani jelenségek megértésében és a szerkezetek begyakorlásában. Az Oxford Grammar for Schools különlegessége, hogy a nyelvtani tudás aktiválása a négy alapkészséget fejlesztő feladatokon keresztül történik. A könyv lehetőséget biztosít a tanulóknak tudásszintjük felmérésére és önértékelésre is, a tanárok munkáját pedig a Teacher's Book tesztjei segítik. A DVD-ROM-on a könyv teljes tartalma és hanganyaga megtalálható, ami interaktív táblán, kivetítővel és otthoni tanuláshoz egyaránt használható.

4490 Ft
3490 Ft

Librotrade Kft.
1173 Budapest, Pesti út 237.
Tel: 254-0273
Fax: 257-7472
e-mail: books@librotrade.hu
www.librotrade.hu

A könyvek megvásárolhatók:
Bookshop Kft.
1052 Budapest, Gerlóczy utca. 7.
Tel: 318-8633
e-mail: info@oupbooks.hu

Famulus Könyvesbolt
1137 Budapest, Újpest rakpart 6.
Tel: 349-3656
Fax: 288-0769
e-mail: famulus@chello.hu
www.famuluskonyv.hu

Irodalmi ajánlatunk

I am Not Here to Give a Speech – Gabriel Garcia Márquez – 3445 Ft

A könyv Gabriel Garcia Márquez Nobel-díjas író összegyűjtött beszédeit tartalmazza. Személyében a XX. század egyik legnagyobb befolyással bíró alakját ismerhettük meg. 1982-ban kapott irodalmi Nobel-díjat regényeiért és novelláiért. Nagyszerű elbeszélő, esszéista, kritikus, forgatókönyv-, újságíró és napjaink egyik legnagyobb gondolkodója volt. Élete során sokszor szenvedélyesen beszélt nyilvánosság előtt az őt érdeklő témákról. A könyv ezen beszédeinek gyűjteménye, mely teljes pályafutását átöleli. Különös betekintést nyerhetünk egy nagyszerű elme gondolataiba, melyek a világ legszeretettebb, legismertebb novellistájává tették. A beszédeinek nagy részét most publikálták először angol nyelven.

Revival – Stephen King – 5500 Ft

Stephen King új regénye, a Revival novemberben jelent meg Amerikában. A történet szerint egy New England-i kisvárosban Charles Jacobs tiszteletes egy tragikus esemény után megátkozza Istent, majd a férfit száműzik a városkából. Jamie Morton, aki a fenti események idején még kisfiú volt, sok évvel később találkozik újra a tiszteletessel. Jamie, a kispályás, heroinista rockzenész ekkor már a saját démonaival viaskodik, találkozása Charles Jacobsszal azonban alapvető változásokat hoz mindkettőjük életében: sajátos szövetséget kötnek, Jamie pedig rájön, hogy az újjáéledésnek több jelentése is lehet. King maga azt nyilatkozta, hogy a Revival témája már gyerekkora óta foglalkoztatta, a megírásakor pedig nagyban merített Mary Shelley Frankensteinjéből.

Funny Girl – Nick Hornby – 3900 Ft

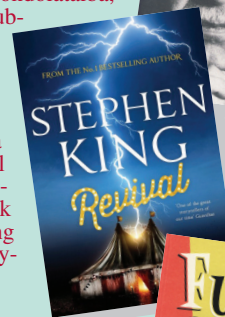
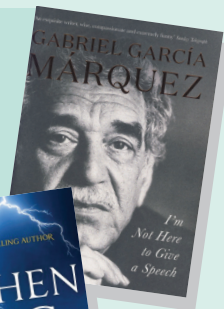
Nick Hornby új, sokak által várva várt regénye Angliában játszódik a 60-as években. Az író a regényeiben érdekes, valódi emberi tulajdonságokkal felruházott karaktereket vonultat fel. A főhős Barbara egy szépségversenyen első helyezést ér el, de a kitüntető címet pár perc múlva vissza is adja. Londonban, a háború utáni szomorú idők véget értek, az élet ismét pezsegni kezd. Ebben a világban - amikor bármi lehetséges azok számára, akik fiatalok és tehetségesek - próbál szerencsét egy TV sorozatban. A forgatások során a komika szerepébe bújít, régi nevét is elhagyó Barbara szembesül egy nagy választással, menjen, vagy maradjon az őt foglalkoztató TV csatornánál.

The Giver – Lois Lowry – 2300 Ft

A 12 éves Jonas olyan világban él, melyben nincs igazságtalanság, éhezés, erőszak, nincsenek kábítószerek, a családok életében is teljes a harmónia. Ezt a tökéletesnek tűnő társadalmat a bölcsök tanácsa vezeti. Ők azok is, akik a tizenkettedik életévüket betöltött fiúk és lányok egész életre szóló pályáját kijelölik, egy évente megrendezett ceremónián. Történetünk hőstét valami egészen egyedi feladatra tartják alkalmasnak. Miközben egy különös öregember felkészíti őt hivatása betöltésére, Jonas előtt feltárul, milyen titkok lapulnak az őt körülvevő világ békéje mögött. A fiú vakmerő tette szánja el magát Az ifjúsági regény sajátos hangulata, cselekményének feszültsége a gyermek és felnőtt olvasót egyaránt fogva tartja. Az emlékek óre kivételes lehetőséget kínál a továbbgondolásra, arra, hogy szülők és gyerekek, tanárok és tanítványok elbeszélgessenek az élet nagy kérdéseiről.

If I Stay – Forman Gayle – 2065 Ft

Mia Hall a tinédzserek gondatlan életét éli és a legfontosabb döntés, amit meg kell hoznia, nem más, mint, hogy zenei pályára készülve felvételizzen a nívós Juilliard zeneakadémiára vagy szerelmével, Adammal fűzze szorosabbra a szálakat. Azonban minden megváltozik, amikor egy felszabadult családi kirándulás tragédiába torkollik. Miának pedig élet és halál között egy sokkal fontosabb döntést kell meghoznia, amely nem csak a jövőjét, hanem egész sorsát befolyásolja.

A kötetek megvásárolhatók:

Librotrade Kft.

1173 Budapest, Pesti út 237.
Tel.: 254-0273 • Fax. 257-7472
E-mail: books@librotrade.hu
Honlap: www.librotrade.hu

Famulus Könyvesbolt

1137 Budapest, Újpest rakpart 6.
Tel.: 349-3656 • Fax. 288-0769
E-mail: famulus@chello.hu
Honlap: www.famuluskonyv.hu